

Kvalitetsrapport for dagtilbud

Holstebro Kommune 2019/2020

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

Introduktion	3
Sammenfattende helhedsvurdering	8
Kvalitet i Holstebro Kommunes dagtilbud	11
Indsatser på dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune i 2019-2020	32
Kommende prioriterede indsatser på dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune	42
Litteraturhenvisninger	43
Bilag: Beskrivelse af datakilder fra Hjernen&Hjertet.	

1. Introduktion

Dette er kvalitetsrapporten for dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune 2019-2020. Rapporten indeholder informationer og data fra de kommunale og selvejende dagtilbud samt fra pulje- og private institutioner. Kvalitetsrapporten henvender sig til dagtilbud, forvaltning og kommunalbestyrelse.

1.1. Læsevejledning

Kvalitetsrapporten skal fungere som et dialog- og udviklingsredskab til drøftelse af såvel status på kvaliteten som udvikling og fastsættelse af mål på dagtilbudsområdet. Derigennem bidrager kvalitetsrapporten til at der systematisk sker opfølgning på den kvalitet, som børn møder i dagtilbud i Holstebro Kommune.

Kvalitetsrapporten samler den dokumentation, der ifølge dagtilbudsloven og tilknyttede love og bestemmelser skal tilgå byrådet og borgerne. Den rummer endvidere de kommunalt fastsatte krav til dokumentation.

Udgangspunktet for kvalitetsrapporten er dagtilbudsloven, og det er hensigten, at kvalitetsrapporten opsamler resultater og tilkendegiver retning for den grundlæggende udvikling på dagtilbudsområdet. Kvalitetsrapporten udkommer hvert andet år. Sidste rapport udkom i 2018. Grundet situationen omkring Covid-19 er denne rapport udskudt et år og udkommer derfor medio 2021.

Med kvalitetsrapporten oplyser kommunen om ensartede data inden for emnerne:

- Faglige resultater
- Ressourcer
- Pædagogisk personale
- Ledelse

Derudover suppleres med egne mål og resultater samt de indsatser, som kommunen prioriterer, og som er en del af den lokale dialog om kvalitet.

Rapporten her behandler kvaliteten af det samlede dagtilbudsområde i Holstebro Kommune og præsenterer derfor kun data på et samlet kommunalt niveau. Det er imidlertid muligt for hvert enkelt dagtilbud at generere lokale kvalitetsrapporter, der gør status på kvaliteten lokalt, og som kan danne afsæt for lokale dialoger og udviklingsarbejde. Lokale datainformerende dialoger om kvalitet er som noget nyt understøttet af kvalitetssamtaler med de enkelte dagtilbud. Erfaringerne hermed er beskrevet i rapporten.

1.2. Datagrundlag

Kvalitetsrapporten bygger på en række data, som på forskellig vis giver et billede på kvaliteten i Holstebro Kommunes dagtilbud.

Hjernen&Hjertet, som er Rambølls digitale løsning til understøttelse af arbejdet med dokumentation og udvikling i dagtilbud, er en central kilde til data i kvalitetsrapporten. Holstebro Kommune indførte Hjernen&Hjertet i 2015. Hjernen&Hjertet er en platform, der gør det muligt at indsamle en lang række kvalitetsdata fra forskellige områder inden for dagtilbud – på både individ-, institutions- og kommunalt niveau. I denne rapport medtages data fra moduler i Hjernen&Hjertet, hvor data vurderes at være relevant til at belyse struktur-, proces- og resultat kvalitet, og hvor datagrundlaget vurderes at være fyldestgørende for et repræsentativt billede.

Hjernen&Hjertet udgør imidlertid ikke eneste datakilde til rapporten, som samlet set er baseret på følgende data:

Type:	Datakilde:	Beskrivelse:
Kvantitativt data	Dialogprofil – Hjernen&Hjertet	Anvendes til at vurdere barnets kompetencer i forhold til de seks læreplanstemaer samt barnets relationer, sundhed og trivsel. Udfyldes af pædagogisk personale i dagtilbud og forældre.
	Alsidig udvikling – Hjernen&Hjertet	Anvendes til at vurdere barnets udvikling i forhold til empati, nysgerrighed, relationer, følelser, fordybelse og sociale spilleregler. Udfyldes af pædagogisk personale og forældre.
	Sprogvurdering – Hjernen&Hjertet	Anvendes for at vurdere barnets sproglige udvikling. Skal anvendes ved 3 og 5 år i forbindelse med overgange. Udfyldes af pædagogisk personale.
	Lege- og læringsmiljøvurdering – Hjernen&Hjertet	Anvendes for at vurdere dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø. Udfyldes af pædagogisk personale og ledelse i dagtilbud. Er senest udfyldt i perioden 11-10-2019 til 16-12-2019. Dagplejen har ikke indgået i undersøgelsen.
	Forældretilfredshedsundersøgelse – Hjernen&Hjertet	Kommunalt igangsat undersøgelse, der undersøger forældres tilfredshed med barnets dagtilbud. Er senest foretaget i efteråret 2020.
	Nøgletal fra dagtilbudsområdet	Opgørelser af f.eks. belægning, normering, personalets uddannelse i dagtilbud mv. Indhentet af Børn og Unge Forvaltningen.
Kvalitative data	Kvalitetssamtaler	Der er afholdt kvalitetssamtaler med alle dagtilbud. Kvalitetsrapporten præsenterer en række tværgående tendenser og erfaringer fra disse.

I bilaget til denne rapport kan der læses mere om de enkelte datakilder fra Hjernen&Hjertet. Her står det angivet, hvor mange besvarelser og vurderinger, der ligger til grund for rapportens resultater.

1.3. Rapportens opbygning

Ud over denne introduktion, er kvalitetsrapporten opdelt i to dele:

- **Del 1** beskriver kvaliteten i Holstebro Kommunes dagtilbud med afsæt i data fra området.
- **Del 2** beskriver forskellige indsatser på dagtilbudsområdet i perioden 2019-20 samt kommende nationale og kommunale indsatsområder for dagtilbud i Holstebro Kommune.

1.4. Dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune

Kvalitetsrapporten er dækkende for hele dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune. Dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune er opdelt i tre spor, der består af: landsbyordninger, enkeltstående institutioner og fællesledede institutioner. Organiseringen på dagtilbudsområdet i 2020 fordelte sig således:

- 8 landsbyordninger
- 4 enkeltstående institutioner
- 6 fællesledede institutioner
- 1 dagpleje med 171 dagplejere

Herudover er der 2 selvejende institutioner, 6 private institutioner, 3 puljeinstitutioner samt 18 private passere. Nedenfor fremgår det, hvordan kommunens børn er fordelt inden for de forskellige institutionstyper.

Antal børn fordelt på institutionstype i 2020

Tabellen nedenfor viser antal børn i aldersgrupperne 0-2-årige og 3-5 årige fordelt på institutionstyper i 2020. I kolonnen "Andel" vises fordelingen mellem hver institutionstype for hver af de to aldersgrupper.

Institutionstype	0-2 årige		3-5 årige		Total
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kommunal Dagpleje	576	43%		0%	576
Kommunal Vuggestue	629	47%		0%	629
Kommunal Børnehave		0%	1.711	88%	1.711
Private institutioner	26	2%	148	8%	174
Puljeordninger	16	1%	70	4%	86
Privat pasning	67	5%	2	0%	69
Pasning af egne børn	36	3%	10	1%	46
Total	1.350	100%	1.940	100%	3.290

Note Selvejende institutioner er inkluderet i de kommunale opgørelser.

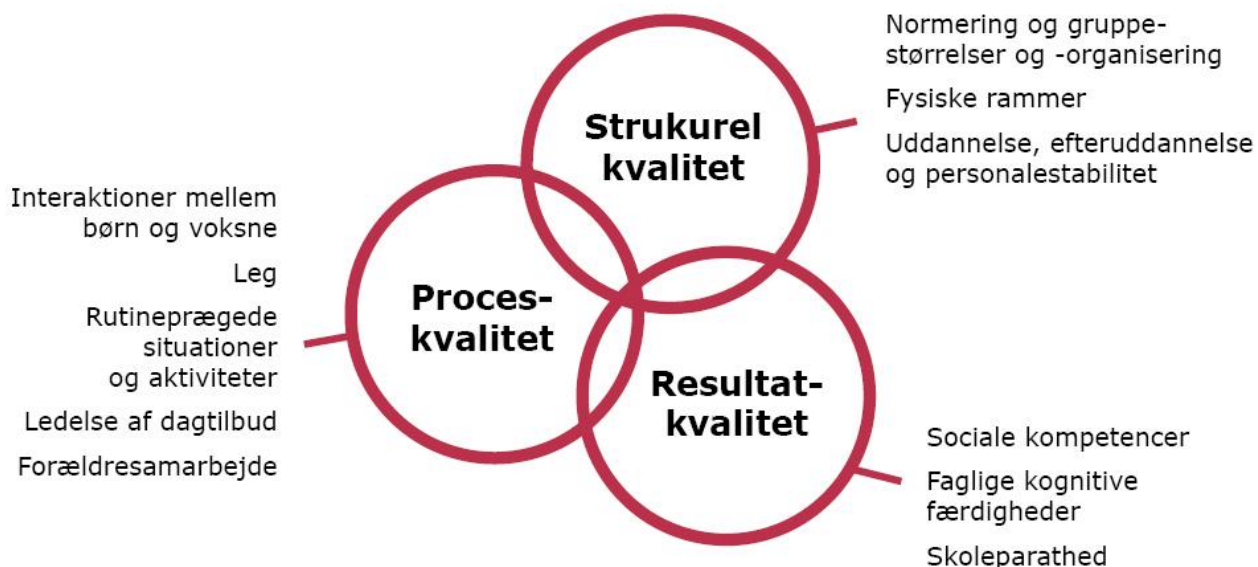
*Opgørelsen dækker alle børn, der passes i Holstebro Kommune, dvs. inklusive børn fra andre kommuner, der passes i Holstebro Kommune.

*Private institutioner dækker kun over børn med bopæl i Holstebro Kommune uanset hvor institutionen ligger.

*0-2-årige er alle børn i dagpleje/vuggestue eller integreret institution, 3-5-årige er alle børn i børnehave eller integreret institution.

1.5. Hvad er kvalitet i dagtilbud?

Kvalitetsrapporten tager udgangspunkt i et kvalitetsbegreb for dagtilbud udviklet af Danmarks Evalueringsinstitut, EVA, i 2017. EVA's kvalitetsbegreb er udviklet på baggrund af en forskningsopsamling om kvalitet i dagtilbud. I kvalitetsbegrebet skelnes mellem tre elementer af kvalitet. Det er strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet. De tre elementer af kvalitet hænger imidlertid sammen og påvirker indbyrdes hinanden. Tilsammen giver de et sammenhængende og helhedsorienteret perspektiv på, hvad der har betydning for kvalitet i dagtilbud. De tre elementer og tilhørende 11 temaer er illustreret i nedenstående figur:

Strukturel kvalitet kan forstås, som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for, og som er påvirket af økonomi, organisering og ledelse i dagtilbuddet. Det er f.eks. dagtilbuddets fysiske rammer, normering, personalets uddannelsesniveau m.m.

Proceskvaliteten beskriver den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår i relationen mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns læring, udvikling og trivsel.

Resultatkvaliteten handler om, hvad børnene får ud af at gå i dagtilbud. Det vil sige de resultater, som opnås for børns læring, udvikling og trivsel (EVA, 2017).

Denne kvalitetsrapport er en gennemgang af forskellige dele af kvaliteten i Holstebro Kommunes dagtilbud og er således struktureret med et afsnit om strukturel kvalitet, et afsnit om proceskvalitet og et afsnit om resultatkvalitet.

De forskellige temaer under hhv. den strukturelle kvalitet, den processuelle kvalitet og resultatkvalitet, som fremgår af figuren overfor, belyses i kvalitetsrapporten i det omfang, der kommunalt er et datagrundlag hertil.

2. Sammenfattende helhedsvurdering

Dagtilbuddene i Holstebro Kommune tilbyder generelt pædagogiske læringsmiljøer, hvor der med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan og Holstebro Kommunes Børne og Unge politik arbejdes bevidst og målrettet med at understøtte børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I det følgende oplyses rapportens centrale resultater inden for de tre forskellige grene af kvalitet.

2.1. Strukturel kvalitet

Kvalitetsrapporten peger på, at følgende bl.a. er kendetegnende for den strukturelle kvalitet i Holstebro Kommunes dagtilbud:

- **Normering:** Normeringen i Holstebro Kommunes dagtilbud er 3,35 barn pr. voksen i dagplejen, 3,22 barn pr. voksen i vuggestuen og 6,21 barn pr. voksen i børnehaver. Frem mod 2024 skal der foregå en tilpasning i dagtilbuddene, så normeringen i Holstebro Kommune stemmer overens med nationale og lokale målsætninger.
- **Kompetencedækning:** I 2020 var der 290 ud af de i alt 476 pædagogiske personaler i daginstitutioner, der var uddannet med enten en pædagog- eller PGU/PAU-uddannelse. Dette svarer til en uddannelsesdækning på 66,3 pct. Børn og Unge afventer pt. den endelige lovtekst for den politiske aftale omkring minimumsnormeringer. Herefter er der behov for politisk afklaring frem mod 2024 i forhold til en forventet uddannelsesdækning på 85 pct.
- **Efteruddannelse og kompetenceløft:** I løbet af 2019-2021 er der foregået kompetenceudvikling af pædagogiske personaler i dagtilbud. F.eks. har ledere og pædagoger og dagplejere i forbindelse med den styrkede læreplan deltaget i kompetenceforløb eller taget et diplommodul. Derudover har der løbende været afviklet uddannelsesforløb i De Utrolige År – dagtilbud for pædagogiske personaler. Fremadrettet vil Børn og Unge Forvaltningen arbejde på at understøtte dagtilbuddene i deres arbejde med bl.a. den styrkede læreplan og DUÅ, med udgangspunkt i temaer som f.eks. evalueringskultur, som denne kvalitetsrapport indikerer, at der er brug for fortsat fokus på.
- **Sygefravær:** I 2020 lå det gennemsnitlige sygefravær pr. fuldtidsansat personale i daginstitutioner på 17 dage og i dagplejen på 16,5 dage. Der er derfor grund til at undersøge yderligere hvad der kan årsag til det forholdsvis høje antal af sygefraværsdage, så der kan arbejdes på at nedbringe dette fremadrettet.
- **Fysiske rammer:** Forældre er generelt tilfredse med de fysiske rammer i dagtilbud. 58 pct. af forældrene er dog kun 'i nogen grad' eller 'ringe grad' tilfredse med dagtilbuddenes muligheder for at skabe rum for ro og fred omkring børnene indendørs. Det bør derfor fremadrettet foldes ud, hvorfor så stor en andel af forældrene har denne oplevelse, samt evt. om det er muligt at organisere læringsmiljøet på nye måder, der skaber bedre rum for ro og fordybelse i hverdagen.

2.2. Proceskvalitet

Kvalitetsrapporten peger på, at følgende bl.a. er kendetegnende for proceskvaliteten i Holstebro Kommunes dagtilbud:

- **Samspil og relationer:** Det pædagogiske personale har et grundlæggende fokus på at etablere trygge og omsorgsfulde relationer og samspil for alle børn. Data fra både forældre og personale viser, at dagtilbuddene i høj grad lykkes hermed. Det pædagogiske personale tager bl.a. et fælles afsæt i De Utrolige År. Det nuværende fokus på dette område af den pædagogiske praksis i dagtilbud skal fastholdes.
- **Pædagogisk læringsmiljø hele dagen:** Det pædagogiske personale i dagtilbud arbejder med at skabe pædagogiske læringsmiljøer gennem hele dagen. Der er en opmærksomhed på, at læringsmiljøet skal favne alle de situationer, børnene møder i dagtilbuddet, dvs. i børnenes leg, i de aktiviteter, de voksne planlægger for dem, og i hverdagens rutinesituationer. Fremadrettet understøttes dagtilbuddene i at fastholde denne opmærksomhed.
- **Forældresamarbejde:** Dagtilbuddene har fokus på at skabe gode relationer til forældre. Flertallet af forældrene er tilfredse med dialogen med dagtilbuddene samt det pædagogiske personales lydhørhed. Dog peger en mindre andel af forældre og personaler på, at forældrene i mindre grad er involveret i dagtilbuddets aktiviteter og beslutninger vedrørende dagtilbuddet. Det bør derfor foldes ud, hvad der kan lægge til grund for disse vurderinger.
- **Evalueringskultur:** Dagtilbuddene er generelt optagede af at etablere en kultur for evaluering. Arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan har sat fokus på arbejdet med evaluering af den

pædagogiske praksis. Flere dagtilbud eksperimenterer med nye måder at evaluere på, så det giver mening ind i praksis. Arbejdet med evaluering og udvikling af den pædagogiske praksis med afsæt i data er et fortsat udviklingsområde for kommunens dagtilbud, og det bør derfor undersøges yderligere, hvordan de bedst muligt kan understøttes i dette fremadrettet.

- **Børn i udsatte positioner:** Lege- og læringsmiljøvurderingen fra 2019 pegede på et oplevet behov for mere viden, vejledning og støtte til at understøtte børn i udsatte positioner i dagtilbud. Ved kvalitetsamtalerne i 2020/21 vurderer dagtilbuddene dog i de fleste tilfælde, at den nye organisering med Videncentrets ressourcepædagoger generelt har bidraget positivt i forhold til deres arbejde med børn i udsatte positioner. Det bør dog undersøges yderligere, om ledelsen og det pædagogiske personale i dagtilbud oplever et yderligere behov for understøttelse i forhold til løfte opgaven med børn i udsatte positioner og imødekomme alle børn relevant.

2.3. Resultatkvalitet

Kvalitetsrapporten peger på, at følgende bl.a. er kendetegnende for resultatkvaliteten i Holstebro Kommunes dagtilbud:

- **Læreplanstemaer:** Både forældre og pædagogisk personale vurderer i gennemsnit børn i dagtilbud højt i forhold til deres udvikling inden for kompetencer, der vedrører de seks læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan. Fremadrettet arbejdes der for, at dette resultat fastholdes.
- **Alsiddig udvikling:** Både forældre og pædagogisk personale vurderer i gennemsnit børn i dagtilbud højt i forhold til deres alsidige udvikling. Fremadrettet arbejdes der for at dette resultat fastholdes.
- **Trivsel:** Flertallet blandt forældre og pædagogisk personale oplever, at børn trives i dagtilbud. Resultaterne viser dog, at det pædagogiske personale vurderer at 19 pct. af børnene kun i nogen eller ringe grad er en del af fællesskabet. 33 pct. blandt forældrene laver samme vurdering. Dette resultat bør derfor fremadrettet foldes yderligere ud.
- **Sproglig udvikling:** Andelen af sprogvurderede 3- og 5-årige børn i særlig eller fokuseret indsats inden for talesproglige færdigheder er faldet fra 2018 til 2020 med hhv. 4 og 3 procentpoint. For de førskriftlige færdigheder er børn placeret i fokuseret indsats steget med 3 procentpoint, mens andelen af børn i særlig indsats er på niveau med 2018. En stor del af de børn, som modtager en særlig eller fokuseret sprogindsats er tosprogede eller børn med dansk og ét andet sprog som modersmål. Det bør yderligere undersøges, hvad der kan ligge til grund for resultatet i sprogvurderingen, samt hvordan arbejdet med sprogstimulering af særligt de tosprogede børn i dagtilbud fremadrettet understøttes.
- **Indstillinger og visitationer:** Antallet af indstillinger og visitationer i 0.-2. klasse er henholdsvis faldende og stabilt. Årsagen hertil bør undersøges yderligere.
- **Sen skolestart:** Andelen af elever, der fylder 7 år eller mere, når de starter i 0. klasse, lå i 2019 på 12 pct. Udover at dette er 4 procentpoint over landsgennemsnittet, har tallet siden 2017 været stigende i kommunen. Det bør derfor undersøges yderligere, hvad der kan ligge til grund for antallet af børn med sen skolestart i kommunen.

Del 1

3. Kvalitet i Holstebro Kommunes dagtilbud

I dette afsnit beskrives kvaliteten i Holstebro Kommunes dagtilbud med afsæt i data. Afsnittet beskriver først den strukturelle kvalitet på tværs af dagtilbud og herefter proceskvaliteten og resultat-kvalitet.

3.1. Strukturel kvalitet

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for. Den strukturelle kvalitet er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mv. og omfatter f.eks. dagtilbuddets fysiske rammer, normering samt personalets uddannelsesniveau og kompetencer. Ifølge forskningen er den strukturelle kvalitet af stor betydning for proceskvaliteten (Lekhal et al, 2016).

Personalets uddannelse og kompetencer

Tabellen nedenfor viser fordelingen af personalets uddannelsesniveau i Holstebro Kommunes dagtilbud i 2020.

	Personale med pædagog-uddannelse	Personale med en kortere pædagogisk uddannelse (PGU/PAU)	Praktikanter/ elever	Personale uden pædagogisk uddannelse	Total
Antal fuldtidsmedarbejdere	260	30	49	138	476

Note: Antal medarbejdere er opgjort som fuldtidsmedarbejdere med 37 timer om ugen. Dvs. at medarbejderne er vægtet ift. ugentlig arbejdstid og ansættelsesperiode.

*Dagplejerne indgår ikke i opgørelsen.

*Praktikanter/elever er pædagogstuderende og PAU-elever. De vægter i forhold til deres faktiske ansættelse.

*Administrative medarbejdere, husassistenter, teknisk service, rengøring mv. indgår ikke i opgørelsen.

I december 2020 blev der indgået en national politisk aftale, der bl.a. sikrer midler til mere uddannet pædagogisk personale i landets dagtilbud. For at få andel i midlerne skal den enkelte kommune fremvise en plan for at opnå uddannelsesdækning på mindst 85 pct. eller en plan for at forbedre uddannelsesdækningen med mindst 10 procentpoint. I Holstebro Kommune var der i 2020 en andel på 66,3 pct. med en pædagogisk uddannelse (opgjort efter Danmarks Statistiks normeringsstatistik metode), og i 2019 var andelen 70,3 pct. Børn og Unge afventer pt. den endelige lovtekst for den politiske aftale omkring minimumsnormeringer. Herefter er der behov for politisk afklaring frem mod 2024 i forhold til en forventet uddannelsesdækning i dagtilbud på 85 pct.

Normering

Normeringen i dagtilbud kan have betydning for barn-voksen-interaktioner og udviklingen af bl.a. børns sociale og kognitive kompetencer (EVA; 2017). Tabellen nedenfor viser antal børn pr. pædagogisk personale i hhv. dagpleje, vuggestuer og børnehaver i Holstebro Kommune i 2020.

Institutionstype	Antal børn	Antal personale	Normering
Dagpleje	572,0	171,0	3,35
Vuggestue	567,4	176,2	3,22
Børnehave	1.634,2	263,2	6,21

Note: Beregningen er lavet ud fra Danmarks Statistiks metode for opgørelse af normeringer i dagtilbud. Tilsvarende metoden der anvendes nationalt i forbindelse med opgørelse af minimumsnormeringer. Beregningen er et gennemsnit for hele kommunen.

*Antal dagplejere er opgjort som antal helårsansatte i lønsystemet.

*Børn visiteret til dobbeltplads tæller som to børn i optællingen

*Ovenstående beregning dækker kun institutioner, der benytter sig af det kommunale administrative system. Det vil sige, at den selvejende institution Nørrelandskirkens Børnehus er udeladt.

I 2020 blev der politisk aftalt et krav om minimumsnormeringer i vuggestuer og børnehaver i hele landet. Det betyder, at kommuner fra 2024 er forpligtiget til at sikre, at der maksimalt er 3 børn pr. pædagogisk personale i vuggestuer og 6 børn pr. pædagogisk personale i børnehaver. Det politisk besluttede måltal for dagplejen er i Holstebro kommune 3,55. I forhold til disse nationale og lokale målsætninger, skal der frem

mod 2024 foregå en tilpasning i Holstebro kommunes dagtilbud, så normeringen stemmer overens med hermed.

Sygefravær

Tabellerne nedenfor angiver det gennemsnitlige antal sygedage pr. medarbejder i dagtilbud i 2020.

Dagplejen	Antal Fuldtidsansatte	Fravær Dagsværk	Gns. sygefraværsdage pr. fuldtidsstilling*
2018	186	2.329	12,5
2019	196	3.394	17,0
2020	178	2.936	16,5

Daginstitutioner	Antal Fuldtidsansatte	Fravær Dagsværk	Gns. sygefraværsdage pr. fuldtidsstilling*
2018	315	5.017	16,0
2019	370	6.284	17,0
2020	381	6.459	17,0

Note: Beregningen er foretaget ud fra den officielle opgørelse af sygefravær for Holstebro Kommune.

*Gennemsnittet af sygefraværsdage pr. fuldtidsstilling er baseret på antal sygefraværstimer omregnet til dagsværk og divideret med antal fuldtidsstillinger.

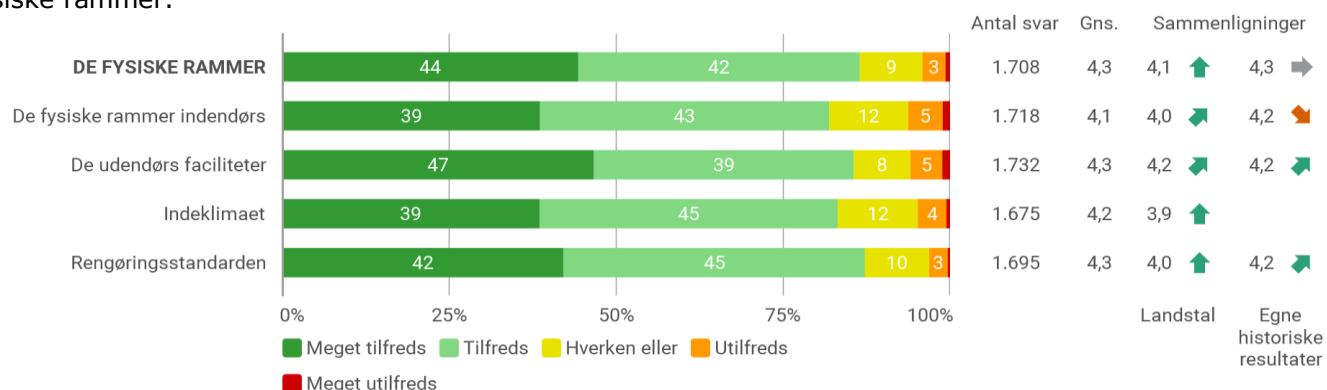
*Alle ansatte i dagtilbud er inkluderet i opgørelsen, dvs. f.eks. også administrative medarbejdere, husassistenter, teknisk personale og rengøring mv.

*Ovenstående opgørelse dækker kun institutioner, der benytter sig af det kommunale administrative system. Det vil sige, at den selvejende institution Nørrelandskirkens Børnehus er udeladt.

Tabellen viser et højt gennemsnitligt antal sygefraværsdage pr. fuldtidsstilling for ansatte i dagtilbud. Der var således et gennemsnitligt sygefravær på 17 sygefraværsdage pr. fuldtidsstilling i daginstitutioner samt 16,5 i dagplejen i 2020. Det ses yderligere, at sygefraværet har været konstant højt de seneste tre år. Der er derfor grund til at Børn og Unge yderligere undersøger, hvad der kan være årsager til det forholdsvis høje antal af sygefraværsdage i personalegrupperne i dagtilbud, så der kan arbejdes på at nedbringe dette.

Fysiske rammer - Forældretilfredshed

I forældretilfredshedsundersøgelsen svarer forældrene på, hvorvidt de er tilfredse med dagtilbuddenes fysiske rammer.

Note: Figurens resultater er baseret på Forældretilfredshedsundersøgelsen foretaget i 2020. Resultaterne er baseret på forældrenes besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud.

Kilde: Rambølls Forældretilfredshedsundersøgelse.

Figuren viser, at flertallet (86 pct.) af de forældre, som har besvaret forældretilfredshedsundersøgelsen, er tilfredse eller meget tilfredse med de fysiske rammer i kommunens dagtilbud. Sammenlignet med Holstebro Kommunes egne historiske resultater er de gennemsnitlige vurderinger af de udendørs faciliteter og rengøringsstandarder steget (+0,1), mens den gennemsnitlige vurdering af de fysiske rammer indendørs er

faldet (-0,1). Sammenholdes med landsgennemsnittet er forældres vurderinger af de fysiske rammer i Holstebro Kommunes dagtilbud højere (4,3) end vurderingerne på landsplan (4,1).¹

Forældre vurderer også de fysiske rammer i dialogvurderingen. Heraf fremgår det ligeledes, at et flertal af forældrene i høj grad er tilfredse med udendørsfaciliteter og indendørsfaciliteter til tummel og leg. Der er imidlertid 58 pct. af forældrene, som enten kun i nogen grad eller i ringe grad er tilfredse med dagtilbuds indendørsfaciliteter til ro og fred. Det bør derfor fremadrettet foldes ud, hvorfor så stor en andel af forældrene ikke er tilstrækkeligt tilfredse med dagtilbuddenes indendørs faciliteter til at skabe ro og fred om børnene. Herunder hvorvidt det er muligt at organisere læringsmiljøerne på andre måder, der skaber bedre rum for ro og fordybelse i hverdagen.

3.2. Proceskvalitet

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som bl.a. opstår i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns læring, udvikling og trivsel. Proceskvalitet repræsenterer bl.a. børns oplevelser i samværet med voksne og de andre børn i dagtilbuddet, og anses som det aspekt ved kvalitet i dagtilbud, som er af størst og mest direkte betydning for børns udvikling. Ud over kvaliteten af interaktioner mellem børn og voksne, er rammerne for børns leg, fokus på børns trivsel, udvikling og læring i såvel aktiviteter som rutineprægede situationer, ledelse af dagtilbud samt forældresamarbejde en del af den processuelle kvalitet i dagtilbud (Lekhal et.al., 201; EVA, 2017).

Relationer mellem børn og voksne

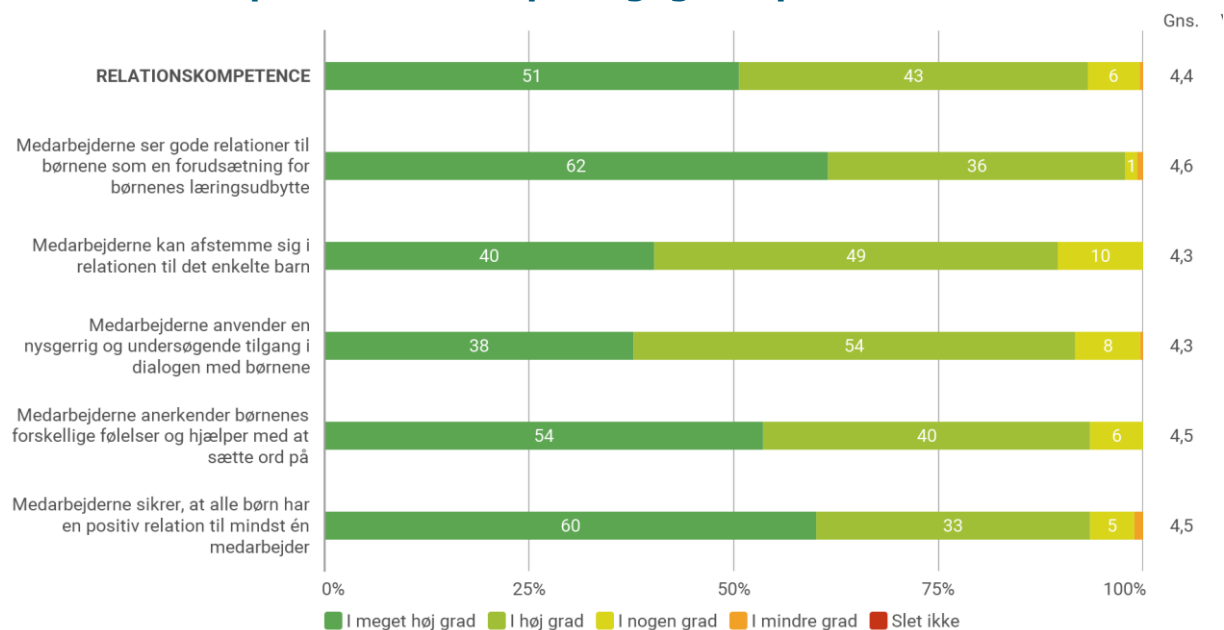
Det pædagogiske personales kompetencer til at etablere gode samspil og trygge relationer har en stor betydning for barnets trivsel samt barnets faglige, personlige og sociale kompetencer på kort og langt sigt.

Nedenfor fremgår resultaterne af det pædagogiske personales vurdering af egne relationskompetencer samt forældrenes tilfredshed i forhold til det pædagogiske personales indsats for at danne omsorgsfulde og trygge relationer til børnene. Resultater af forældretilfredshedsundersøgelsen er mulige at sammenligne med landsgennemsnittet samt med undersøgelser fra foregående år. Dette er ikke muligt for resultater af lege- og læringsmiljøvurderingen, da det ikke er alle kommuner i Danmark, der benytter dette værktøj.

¹ Vurderingen 'meget tilfreds' svarer til en vurdering på 5, mens vurderingen 'meget utilfreds' svarer til en vurdering på 1 i forældretilfredshedsundersøgelsen.

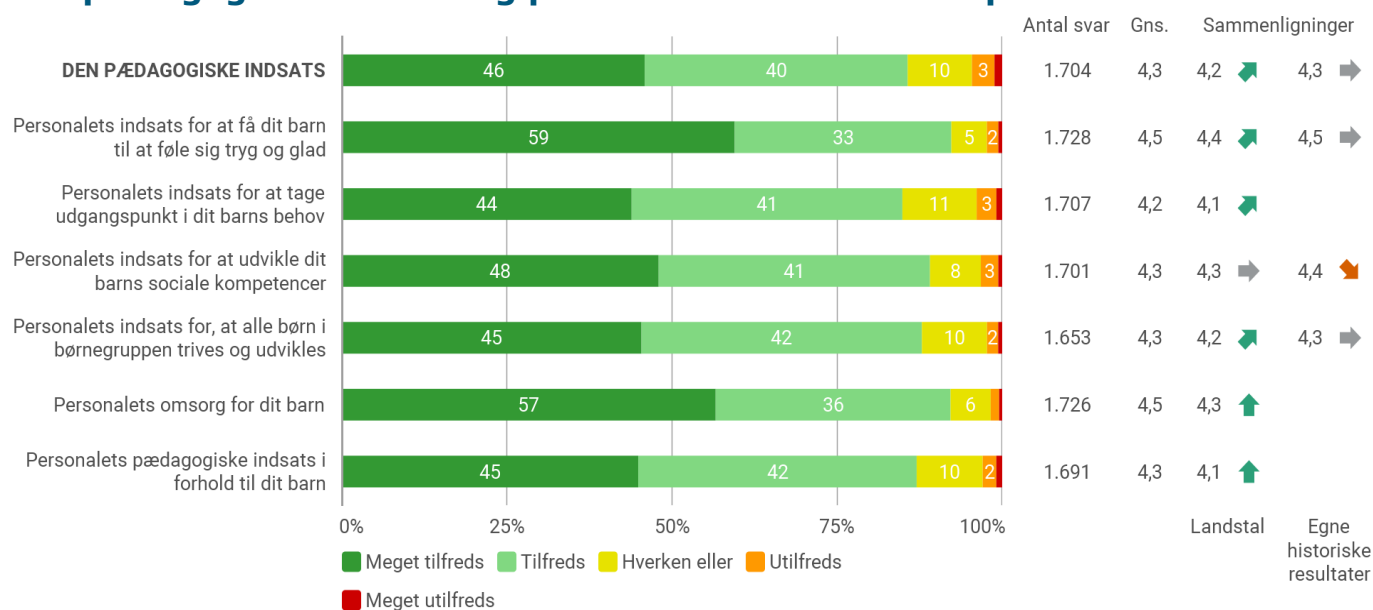
Relationskompetencer – Det pædagogiske personale

Note: Figurens resultater er baseret på det pædagogiske personales besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2019. Antal svar er i alt 278. OBS: Dagplejen indgår ikke i lege- og læringsmiljøvurdering.

Kilde: Rambøll lege- og læringsmiljøvurdering.

Den pædagogiske indsats og personalets relationskompetencer – Forældre

Note: Figurens resultater er baseret på Forældretilfredshedsundersøgelsen foretaget i 2020. Resultaterne er baseret på forældrenes besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud.

Kilde: Rambølls Forældretilfredshedsundersøgelse

Figurene viser, at det pædagogiske personale i stort omfang oplever at lykkes med at etablere trygge og omsorgsfulde relationer til børnene i kommunens dagtilbud. 94 pct. af personalet oplever i høj grad eller i meget høj grad at have gode relationskompetencer. I lege- og læringsmiljøvurderingen er relationskompetence det højst scorende tema blandt både pædagogisk personale og dagtilbudsledelse (ledelsens resultater er ikke vist i en figur i rapporten). Det pædagogiske personale scorer i gennemsnit mellem 4,3 og 4,6 på en række forskellige parametre i forhold til arbejdet med relationer og samspil.² Det at se gode relationer til børnene som en forudsætning for deres læringsudbytte scores højest, men tilsvarende scores f.eks.

² Vurderingen 'I meget høj grad' svarer til en vurdering på 5, mens vurderingen 'Slet ikke' svarer til en vurdering på 1 i lege- og læringsmiljøvurderingen.

kompetencer til at anvende en nysgerrig og anerkendende tilgang til børnene samt at anerkende børnenes forskellige følelser højt.

Det pædagogiske personales kompetencer i forhold til at indgå i relationer til børnene er også det område i forældretilfredshedsundersøgelsen, hvor forældrene scorer højest på flest udsagn. Forældrene scorer højest på det pædagogiske personales indsats for at få deres børn til at føle sig trygge og glade samt på det pædagogiske personales omsorg for børnene (4,5). Forældrene scorer det pædagogiske personales indsats for at tage udgangspunkt i det enkelte barns behov lavest (4,2). Sammenlignes med tal på landsplan, vurderer forældre i Holstebro Kommune personalets relationskompetencer højere end landsgennemsnittet på de fleste af de parametre for relationskompetencer, der er målt på. Undtagelsen er det pædagogiske personales indsats for at udvikle børns sociale kompetencer, hvor vurderingen i Holstebro Kommune dog balancerer landsgennemsnittet.

Ved kvalitetssamtalerne viste fortolkninger af data, at mange dagtilbud anser arbejdet med samspil og relationer som en central del af den pædagogiske kerneopgave og prioriterer derfor dette område højt. I flere dagtilbud arbejdes der i denne forbindelse f.eks. med at opdele børnene i mindre grupper i løbet af dagen. De mindre gruppestørrelser giver gode muligheder for fordybende interaktioner mellem børnene og de voksne, og det pædagogiske personale kan igangsætte aktiviteter med afsæt i børnenes interesser og udviklingsniveau. Mange dagtilbud beretter om, at De Utrolige År bidrager til at give et fælles afsæt for det pædagogiske personale i forhold til at skabe rammerne for gode samspil og trygge relationer for alle børn.

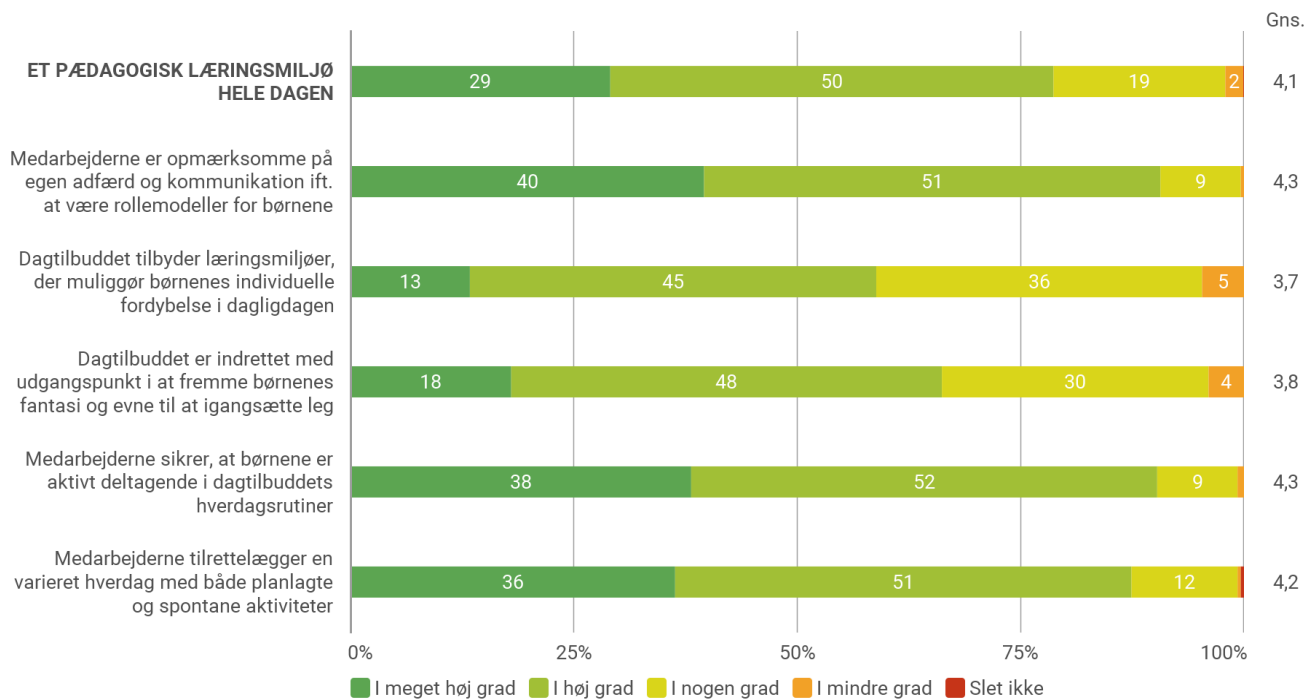
Samlet kan det konkluderes, at data peger på at dagtilbuddene i Holstebro Kommune er i en god udvikling, når det kommer til det pædagogiske personales kompetencer i forhold til at etablere trygge relationer og gode voksen-barn samspil.

Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Læringsmiljøet i dagtilbud består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som børnene tilbydes i løbet af dagen. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne bliver rammesat, organiseret og tilrettelagt. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen, så det både omfatter de pædagogiske aktiviteter, den børneinitierede leg samt de daglige rutinesituationer. I dagtilbud af høj kvalitet, skal der derfor være fokus på at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø hele dagen (Rambølls lege- og læringsmiljøvurdering).

Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbud er en central del af den styrkede pædagogiske læreplan. Dette blev derfor også udvalgt som et overordnet tema for tilsyn og kvalitetssamtaler i 2020/21. Ved kvalitets-samtalerne viste fortolkninger af data, at dagtilbuddene generelt arbejder bevidst og målrettet med at etablere pædagogiske læringsmiljøer, der hele dagen understøtter børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse. Ledelsen og det pædagogiske personale er opmærksomme på at læringsmiljøet løbende justeres, så det er i dynamisk udvikling og tilpasset i forhold til den aktuelle børnegruppe.

Nedenfor præsenteres resultaterne for det pædagogiske personales vurdering af egen praksis i forhold til at skabe rammer for et pædagogisk læringsmiljø hele dagen.

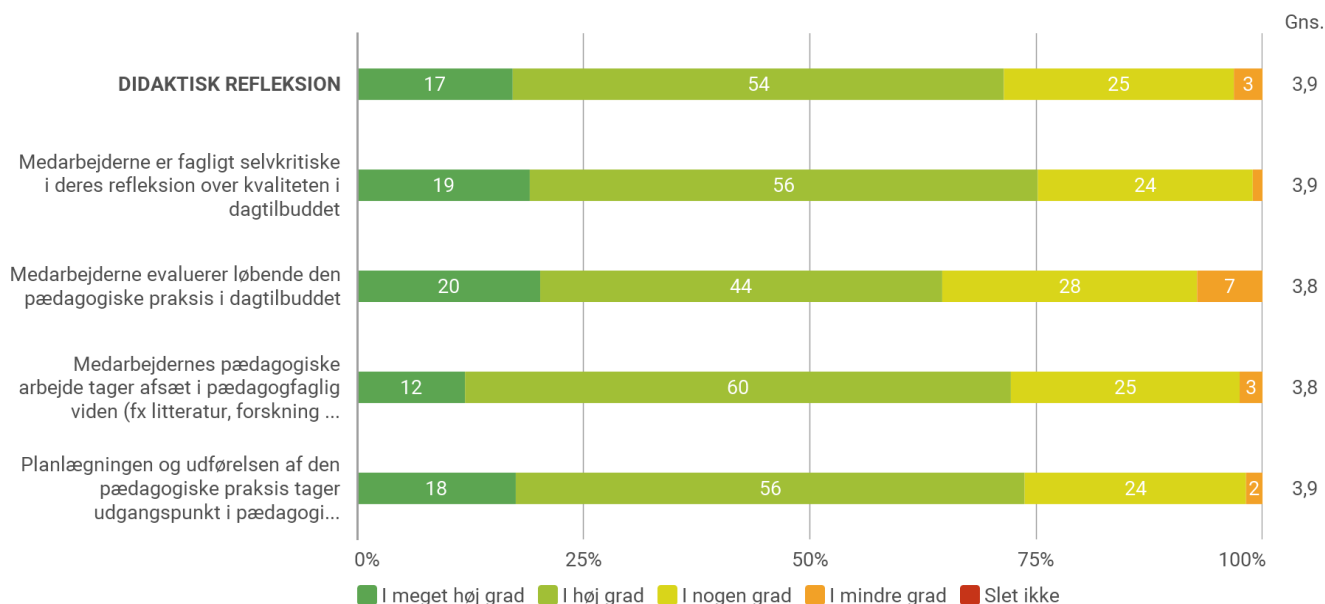
Note: Figurens resultater er baseret på det pædagogiske personales besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2019. Antal svar er i alt 278. OBS: Dagplejen indgår ikke i lege- og læringsmiljøvurdering. Kilde: Rambøll lege- og læringsmiljøvurdering.

Figuren viser, at det pædagogiske personale i høj grad vurderer (4,1), at dagtilbud lykkes med at organisere pædagogiske læringsmiljøer hele dagen. Dette stemmer overens med vurderinger foretaget blandt dagtilbudsledere (4,0). Dog ses det også, at 41 pct. af det pædagogiske personale vurderer, at dagtilbud kun i nogen eller i mindre grad tilbyder læringsmiljøer, som muliggør børnenes individuelle fordybelse i dagligdagen. Da data om det fysiske læringsmiljø derudover viser, at en større gruppe forældre ikke er tilfredse med dagtilbuddenes faciliteter i forhold til at skabe ro og fred omkring børnene, bør det fremadrettet foldes yderligere ud, hvordan der i højere grad kan arbejdes med at skabe læringsmiljøer, der giver mulighed for ro og individuel fordybelse.

Didaktisk refleksion og dagtilbuddets evalueringskultur

Den styrkede pædagogiske læreplan stiller krav til, at dagtilbuddet har etableret en kultur for evaluering. En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis (Børne- og Socialministeriet, 2012). Forudsætningen for en velfungerende evalueringskultur er, at det pædagogiske personale og ledelsen udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til den pædagogiske praksis. Det er gennem didaktiske refleksioner, at der er mulighed for at blive klogere på, om organiseringen af den pædagogiske praksis og det læringsmiljø børnene tilbydes, giver det ønskede udbytte (Rambølls Lege- og læringsmiljøvurdering).

Nedenfor præsenteres resultaterne for det pædagogiske personales vurdering af egen praksis i forhold til at arbejde med didaktisk refleksion som en del af deres professionelle praksis.

Note: Figurens resultater er baseret på det pædagogiske personales besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2019. Antal svar er i alt 278. OBS: Dagplejen indgår ikke i lege- og læringsmiljøvurdering.

Læs hele udsagn nr. 3 og 4 i fodnote³

Kilde: Rambøll lege- og læringsmiljøvurdering.

Figuren viser, at det pædagogiske personale i overvejende høj grad (3,9) vurderer, at der i dagtilbuddet arbejdes ud fra forskellige parametre inden for didaktisk refleksion. Dagtilbudslederne scorer i gennemsnit området en anelse lavere (3,7). Det pædagogiske personale scorer højst på, hvorvidt de er fagligt selvkritiske i deres refleksion over kvaliteten i dagtilbuddet. Her vurderer 75 pct. at dette 'i meget høj grad' eller 'i høj grad' er tilfældet. På udsagnet om hvorvidt det pædagogiske personale løbende evaluerer den pædagogiske praksis i dagtilbuddet, vurderer 35 pct., at de enten i 'nogen grad' eller 'i mindre grad' praktiserer dette.

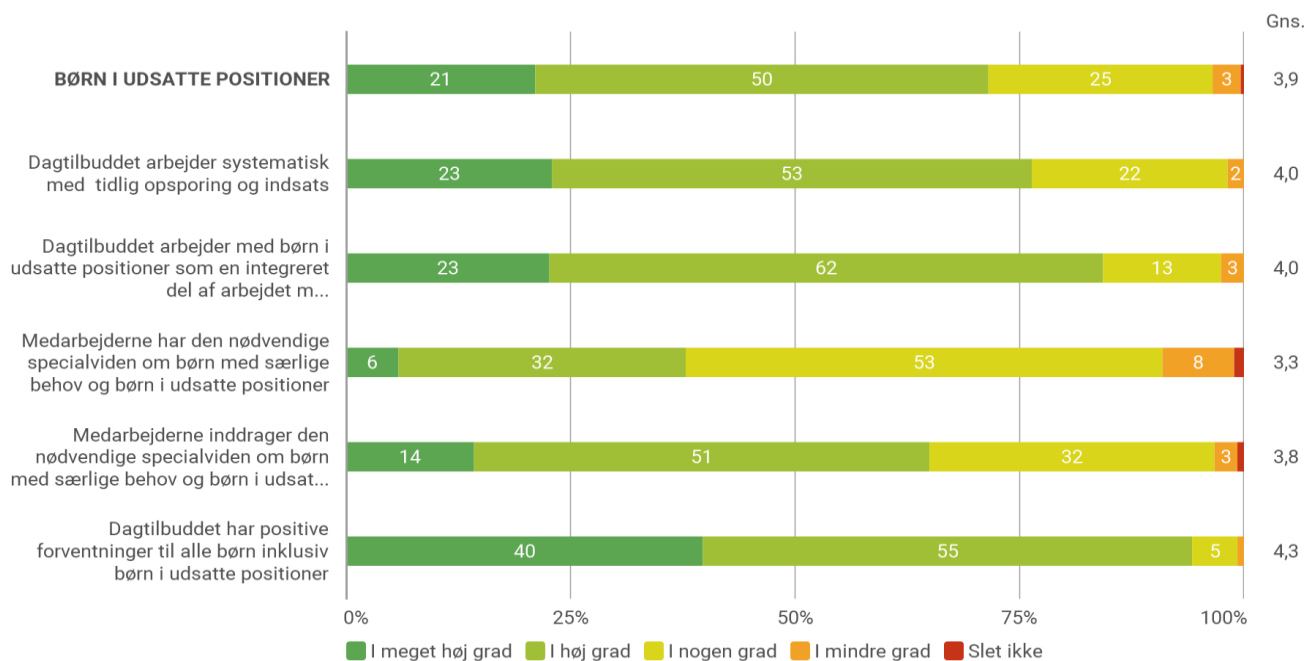
Ved kvalitetssamtalerne viste fortolkningen af data, at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, generelt har været afsætt for, at dagtilbuddene har sat ekstra fokus på deres arbejde med evaluering og udvikling af den pædagogiske praksis. Flere dagtilbud er optagede af at finde frem til en meningsfuld form og systematik i arbejdet med evalueringerne og har eksperimenteret med nye måder at evaluere på. Udfordringen er for flere at flytte fokus fra evalueringer af smalle læringsmål for børns kompetencer og færdigheder samt gennemførelsen af bestemte aktiviteter, til i stedet at evaluere på sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes udbytte i bredere forstand – deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samlet kan det konkluderes, at der fortsat er behov for et fokus på dagtilbuddenes arbejde med at etablere en evalueringskultur, der giver mening og bidrager til udviklingen af den pædagogiske praksis.

Børn i udsatte positioner

Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særligt betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Børn i udsatte positioner kan f.eks. være børn med svag socioøkonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet mv. (Børne- og Socialministeriet, 2018). Forskning og praksiserfaring viser, at en tidlig opsporing og tidlig indsats over for børn i udsatte positioner er afgørende for barnets udvikling senere i livet (Rambølls Lege- og læringsmiljøvurdering).

Nedenfor præsenteres resultaterne for det pædagogiske personales vurdering af egen praksis i forhold til det pædagogiske arbejde med børn i udsatte positioner.

³ 3. Medarbejdernes pædagogiske arbejde tager afsæt i pædagogfaglig viden (f.eks. litteratur, forskning og andet). 4. Planlægningen og udførelsen af den pædagogiske praksis tager udgangspunkt i pædagogisk-didaktiske overvejelser.

Note: Figurens resultater er baseret på det pædagogiske personales besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2019. Antal svar er i alt 278. OBS: Dagplejen indgår ikke i lege- og læringsmiljøvurdering.

Læs hele spørgsmål 2 og 4 i fodnote⁴

Kilde: Rambøll lege- og læringsmiljøvurdering.

Figuren viser, at det pædagogiske personale i overvejende høj grad (3,9) vurderer, at der i dagtilbuddet arbejdes ud fra de forskellige målingsparametre i forhold til børn i udsatte positioner. Det svarer til dagtilbudsledernes gennemsnitlige score (4,0). Det pædagogiske personale scorer højest på, hvorvidt de har positive forventninger til alle børn inklusive børn i udsatte positioner (4,3). I forhold til om det pædagogiske personale selv vurderer, at de har den nødvendige specialviden om børn med særlige behov og børn i udsatte positioner, scorer 53 pct., at de kun 'i nogen grad' har dette, og 9 pct. vurderer at dette kun 'i mindre grad' eller 'slet ikke' er tilfældet.

I Lege- og læringsmiljøvurderingen er udsagnet, der handler om, hvorvidt det pædagogiske personale har den fornødne specialviden om børn med særlige behov og børn i udsatte positioner det lavest scorende af alle. Derudover scores der også forholdsvist lavt på, hvorvidt det pædagogiske personale får den nødvendige faglige rådgivning og vejledning i arbejdet med at skabe fællesskaber for alle børn (3,7). Ved kvalitetssamtalerne viste fortolkningen af data, at dette resultat i flere tilfælde kan hænge sammen med høje ambitionsniveauer hos det pædagogiske personale, samt et ønske om at kunne imødekomme alle børn relevant uanset barnets forudsætninger og udfordringer. Et andet perspektiv på data er, at der på tidspunktet for Lege- og læringsmiljøvurderingen i 2019 skete ændringer i forhold til Videncentrets støttefunktion i dagtilbud (se del 2 i afsnit om Videncentret). Dagtilbuddene vurderer i de fleste tilfælde, at dette generelt har bidraget positivt i forhold til arbejdet med børn i udsatte positioner og at skabe inkluderende fællesskaber for alle dagtilbuddets børn.

Samlet kan det konkluderes, at det fremadrettet bør undersøges yderligere, hvordan ledelsen og det pædagogiske personale i dagtilbuddene understøttes bedst muligt i forhold til at løfte opgaven med børn i udsatte positioner og at imødekomme alle børn relevant.

Forældresamarbejde

Et godt samarbejde mellem dagtilbud og forældre bidrager til at understøtte børns trivsel, udvikling, læring og dannelse (EVA, 2017).

Ved kvalitetssamtalerne viste fortolkninger af dagtilbuddenes data, at det pædagogiske personale generelt er optagede af at danne gode relationer til barnets forældre. Den gode relation baserer sig på tillid og

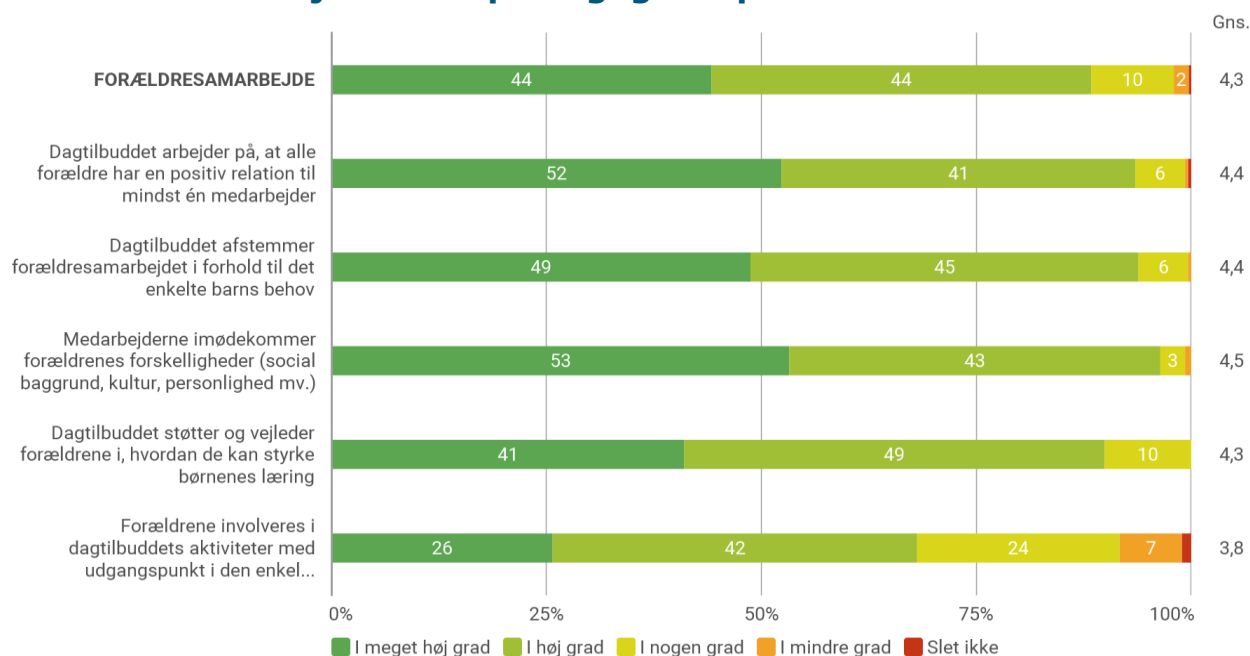
⁴ 2. Dagtilbuddet arbejder med børn i udsatte positioner som en integreret del af arbejdet med børnefællesskaber.

4. Medarbejderne inddrager den nødvendige specialviden om børn med særlige behov og børn i udsatte positioner i deres daglige praksis.

tryghed og er afsæet for et godt samarbejde omkring barnet. Dagtilbuddene har derudover fokus på at give forældrene indblik i barnets dagligdag i dagtilbuddet og inddrage dem i arbejdet med barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. I denne forbindelse er den daglige kontakt central, og flere udnytter også mulighederne i AULA for en digital formidling og kommunikation mellem dagtilbud og forældre.

Nedenfor fremgår resultaterne for det pædagogiske personales vurdering af dagtilbuddets samarbejde med forældre. Derudover præsenteres forældrenes tilfredshed i forhold til samarbejdet med det pædagogiske personale i dagtilbud.

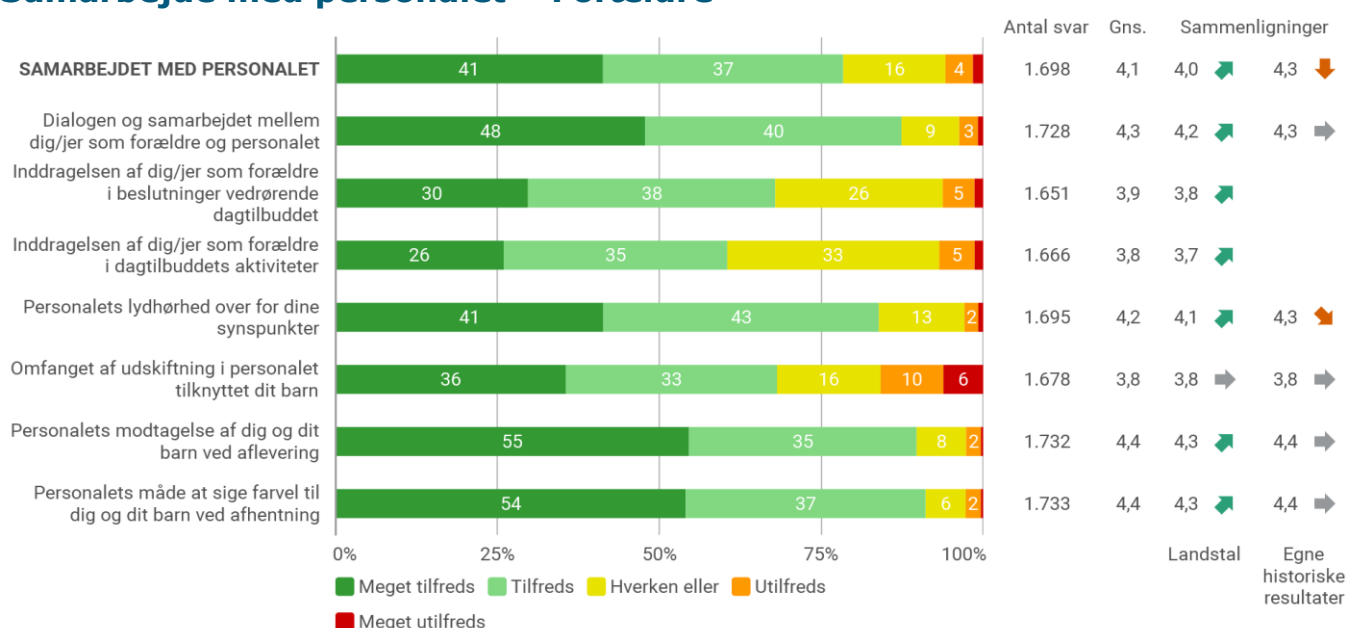
Forældresamarbejde – Det pædagogiske personale

Note: Figurens resultater er baseret på det pædagogiske personales besvarelser. Figuren viser resultater for alle enheder i perioden 2019. Antal svar er i alt 278. OBS: Dagplejen indgår ikke i lege- og læringsmiljøvurdering. Læs hele spørgsmål 5 i fodnote⁵

Kilde: Rambøll lege- og læringsmiljøvurdering.

Samarbejde med personalet – Forældre

⁵ Forældrene involveres i dagtilbuddets aktiviteter med udgangspunkt i den enkelte forælders mulighed for at bidrage.

Note: Figurens resultater er baseret på Forældretilfredshedsundersøgelsen foretaget i 2020. Resultaterne er baseret på forældrenes besvarelser. Figuren viser resultater for alle dagtilbud.

Kilde: Rambølls Forældretilfredshedsundersøgelse.

Figurene viser, at flertallet blandt det pædagogiske personale i høj grad eller i meget høj grad (88 pct.) oplever et godt samarbejde med forældrene. Gennemsnittet for den samlede vurdering er 4,1. Dette stemmer overens med dagtilbudsledernes vurderinger (4,2). Det er dog værd at bemærke, at en væsentlig andel af det pædagogiske personale kun i nogen eller mindre grad oplever, at forældre involveres i dagtilbuddets aktiviteter med udgangspunkt i den enkelte forælders mulighed for at bidrage.

Blandt forældrene er der også et flertal (78 pct.), som giver udtryk for, at de er tilfredse eller meget tilfredse med samarbejdet med personalet i kommunens dagtilbud. Dog er det værd at bemærke, at den gennemsnitlige tilfredshed med forældresamarbejdet har været faldende fra seneste forældretilfredsundersøgelse (-0,2). Sammenlignes forældrenes tilfredshed i Holstebro Kommune med landstal, viser figuren imidlertid, at de gennemsnitlige vurderinger i kommunen på langt de fleste parametre for et godt forældresamarbejde er højere end landsgennemsnittet. Der er dog en væsentlig andel blandt forældrene, som svarer 'hverken eller' eller er utilfredse med graden af inddragelse af dem som forældre i dagtilbuddets aktiviteter og beslutninger vedrørende dagtilbuddet. Derudover er det værd at bemærke, at 32 pct. af forældrene er 'utilfredse' eller har svaret 'hverken eller' til spørgsmålet om, hvorvidt de er tilfredse med omfanget af udskiftning i personalet tilknyttet deres barn.

Samlet set kan det derfor konkluderes, at forældresamarbejdet i dagtilbud i Holstebro Kommune på mange områder er velfungerende – både set fra det pædagogiske personale og forældrenes perspektiv. Resultaterne i data peger dog på, at der er grund til at yderligere at undersøge, hvad der ligger til grund for flere forældres oplevelse af, at de ikke i tilstrækkelig grad oplever sig inddraget i dagtilbuddets aktiviteter og beslutninger.

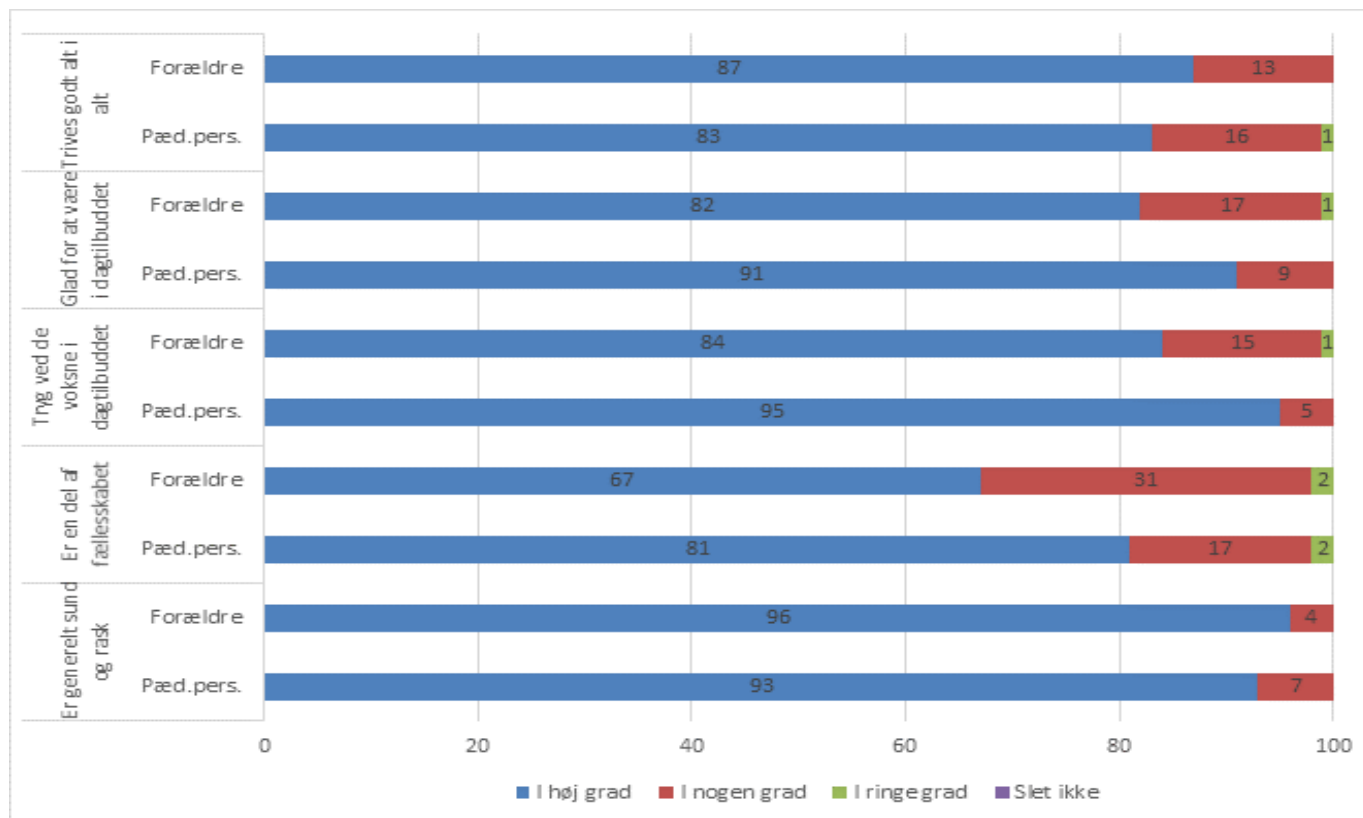
3.3. Resultatkvalitet

Resultatkvalitet handler om resultaterne eller følgevirkningerne af dagtilbudskvaliteten, altså hvad børnene får ud af at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultatkvaliteten (EVA, 2017).

Børns trivsel og sundhed – Pædagogisk personale og forældre

Det følgende afsnit indeholder en gennemgang af resultater, der knytter sig til børns trivsel og sundhed.

Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2020. Figurens resultater er baseret på det pædagogiske personales samt forældrenes besvarelser.

Kilde: Rambøll Dialog.

I ovenstående figur ses det hvordan 83 pct. af de pædagogiske personaler samt 87 pct. af forældrene vurderer at børnene i dagtilbud i høj grad trives godt. Mere end 90 pct. af både pædagogisk personale og forældre vurderer herudover at børnene generelt er sunde og raske.

Det bemærkes dog, at en tredjedel af forældrene (33 pct.) vurderer, at børnene kun i nogen eller i ringe grad er en del af fællesskabet i dagtilbuddet. Forældregruppen har på flere parametre vurderet deres børns trivsel lavere end fagpersonalet. Det gælder vurderinger i forhold til, om barnet er glad for at være i dagtilbuddet, samt hvorvidt det er trygt ved de voksne. Særligt bemærkes det dog, at forældrene vurderer, at 31 pct. af børnene kun i nogen grad og 2 pct. i ringe grad er en del af fællesskabet. Børn og Unge Forvaltningen har undersøgt, hvorvidt forældrenes vurderinger varierer fra tidligere år, f.eks. som følge af coronasituationen. Desuden er det undersøgt, om børns alder har betydning for resultaterne. Resultaterne fra 2019 svarer dog i høj grad til resultaterne i 2020. Imidlertid peger data på, at et flertal af forældre til de 0-2 årige oplever, at deres børn kun i nogen eller ringe grad indgår i fællesskabet. 44 pct. af forældre til de 0-2 årige børn har givet denne vurdering, mens det til sammenligning er 30 pct. af forældrene til 3-6 årige.

Holstebro Kommunes Børne- og Unge Politik sætter aktuelt fokus på at sikre, at flere børn skal opleve sig som en værdifuld del af fællesskabet. Det er derfor centralt at undersøge yderligere, hvorfor så stor en andel af forældre til børn i dagtilbud ikke i tilstrækkelig grad oplever, at deres barn er en del af fællesskabet, samt hvordan der kan arbejdes i retning af at løse den udfordring.

Børns kompetencer inden for de seks læreplanstemaerne

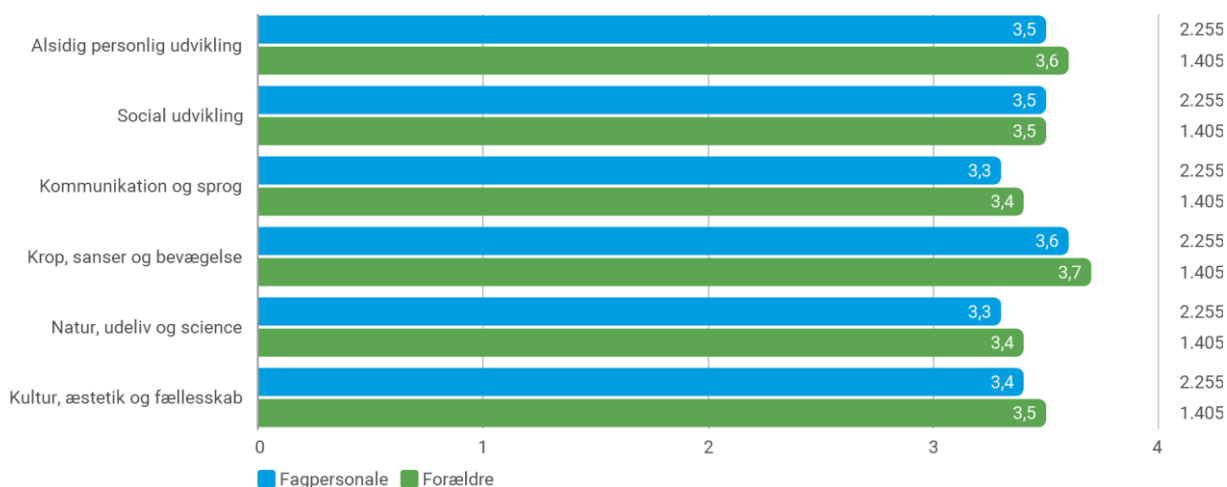
I det følgende præsenteres resultater fra dialogvurderinger af børn i dagtilbud baseret på besvarelser fra det pædagogiske personale og barnets forældre i Hjernen&Hjertet. Figuren viser gennemsnitsscorer for det

pædagogiske personale og forældres vurderinger af børnenes kompetencer fordelt på de seks læreplanstemaer: Alsidig udvikling, Social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science samt Kultur, æstetik og fællesskab.⁶

Alsidig personlig udvikling	Vedrører børns deltagelsesmuligheder, herunder barnets engagement, gåpåmod, livsduelighed og kompetence til deltagelse.
Social udvikling	Vedrører barnets evne til at etablere relationer, udvise empati og forståelse for sociale spilleregler.
Kommunikation og sprog	Vedrører barnets evne til at forstå og etablere sproglig kontakt, øve sig i at sætte ord på egne tanker og behov samt at udvise nysgerrighed for sprogets regler og skriftsproget.
Krop, sanser og bevægelser	Vedrører, hvorvidt børn udviser bevægelsesglæde, fortrolighed med deres krop og kan koordinere grundbevægelser.
Natur, udeliv og science	Vedrører, hvorvidt børn udviser interesse for oplevelser i naturen, er undersøgende på naturfænomener og viser interesse for former og mønstre.
Kultur, æstetik og fællesskab	Vedrører, hvorvidt børn er fantasifulde og kreative, er begyndende opmærksomme på egen og andre kulturer og er deltagende i forskellige kulturelle oplevelser.

Kilde: Den styrkede pædagogiske læreplan, 2018.

Børns gennemsnitsscore for de seks læreplanstemaer – Pædagogisk personale og forældre

Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2020. Figurens resultater er baseret på forældre og det pædagogiske personales besvarelser.

Kilde: Rambøll Dialog.

Figuren ovenfor viser, at både pædagogisk personale og forældre gennemsnitligt vurderer børnegruppens kompetencer inden for de seks læreplanstemaer højt. Vurderinger for begge parter følger desuden i høj grad hinanden. Både forældre og pædagogisk personale vurderer børnenes gennemsnitlige kompetencer

⁶ I dialogvurderingen vurderer pædagogisk personale og forældre, inden for de seks læreplanstemaer, hvorvidt et barn 'kan', 'næsten kan selv', 'kan med hjælp' eller 'ikke kan endnu'. Dette sker på en skala fra 1 til 4, hvor 4 er et udtryk for, at barnet 'kan'.

inden for krop, sanser og bevægelse højest (hhv. 3,7 og 3,6), og børnenes kompetencer inden for kommunikation og sprog (hhv. 3,4 og 3,3) samt natur, udeliv og science (hhv. 3,4 og 3,3) lavest. Der er imidlertid ikke store udsving i de gennemsnitlige vurderinger mellem de forskellige kompetencer.

Samlet set kan det konkluderes, at vurderingerne af børnegruppens gennemsnitlige kompetencer i forhold til de seks læreplanstemaer er tilfredsstillende.

Børns alsidige udvikling

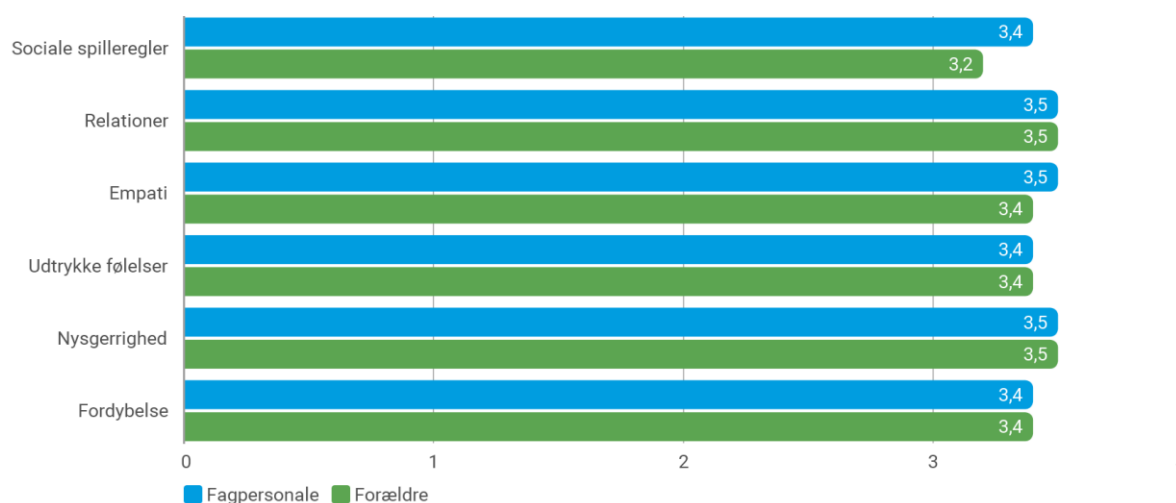
Dialogvurderingerne i Hjernen&Hjertet indeholder ud over læreplanstemaerne også 18 spørgsmål omhandlende barnets alsidige udvikling og overgangsparathed. Dette værktøj måler på indikatorer som sociale spilleregler, relationer, empati, følelser, nysgerrighed og fordybelse.

Sociale spilleregler	Vedrører børns evne til at følge fælles adfærdsregler og normer i en social kontekst.
Relationer	Beskriver børns lyst til at indgå i sociale sammenhænge med andre børn og voksne.
Empati	Beskriver børns evne til at sætte sig i andre personers sted samt evne til at forstå og tolke andre børns følelser.
Følelser	Beskriver børns evne til at sætte ord på egne følelser samt evne til at afstemme egne følelser på en fornuftig måde.
Nysgerrighed	Beskriver børns mod og opmærksomhed på verden, herunder børns åbenhed over for noget nyt.
Fordybelse	Vedrører børns evne til at rette fuld opmærksomhed mod noget bestemt.

Kilde: Rambøll, Hjernen&Hjertet, Alsidig udvikling.

De følgende grafer viser gennemsnitsscorer for det pædagogiske personale og forældres vurderinger af børnenes alsidige udvikling.

Børns alsidige udvikling – pædagogisk personale og forældre

Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2020. Figurens resultater er baseret på forældrenes og det pædagogiske personales besvarelser.

Kilde: Rambøll Dialog.

Den ovenstående graf viser, at både det pædagogiske personale og forældre gennemsnitligt vurderer indikatorer for børns alsidige udvikling højt med gennemsnitsscorer mellem 3,2 og 3,5.

Det pædagogiske personale og forældres gennemsnitlige vurderinger følger også her hinanden. Begge parter vurderer børnenes relationelle kompetencer og nysgerrighed højest (3,5), og børnenes kompetencer til at indgå inden for gældende normer og rammer i en social kontekst lavest (hhv. 3,4 og 3,2). Der er imidlertid ikke store udsving i de gennemsnitlige vurderinger mellem de forskellige kompetencer.

Det kan derfor konkluderes, at vurderingerne af børns alsidige udvikling er tilfredsstillende.

Børns sproglige udvikling

Alle børn i Holstebro Kommune sprogvurderes ved hjælp af 'Sprogvurdering 3-6 år' i Hjernen&Hjertet. 'Sprogvurdering 3-6' er et forskningsvalideret vurderingsredskab, som det pædagogiske personale i dagtilbud bruger til at vurdere det enkelte barns sprogudvikling som led i den lovpligtige sprogvurdering af børn. I Holstebro Kommune er det politisk besluttet, at dagtilbuddene skal sprogvurdere 3- og 5-årige, mens 4- og 6-årige kan sprogvurderes ved behov.

'Sprogvurdering 3-6' vurderer børns sproglige formåen på to sproglige områder: talesproglige færdigheder og før-skriftlige færdigheder, som omfatter nedenstående deltests:

Talesproglige færdigheder	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprogforståelse ▪ Ordforråd ▪ Kommunikative strategier
Før-skriftlige færdigheder	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rim ▪ Opmærksomhed på skrift ▪ Bogstavkendskab ▪ Opdeling af ord

Barnet gennemfører, med hjælp fra det pædagogiske personale, en test, der afdækker barnets sproglige færdigheder. På den baggrund beregnes en score for barnets sprogformåen, der indplacerer barnet i "generel indsats", "fokuseret indsats" eller "særlig indsats". Dette er baseret på barnets samlede score sammenlignet med normen for andre børn på samme alder.

'Sprogvurdering 3-6' bygger på et normstudie, der konkluderer, at 85 pct. af en årgang placerer sig i generel indsats, 10 pct. i fokuseret indsats og de sidste 5 pct. i særlig indsats.

Figuren nedenfor viser normfordelingen.

Normfordeling

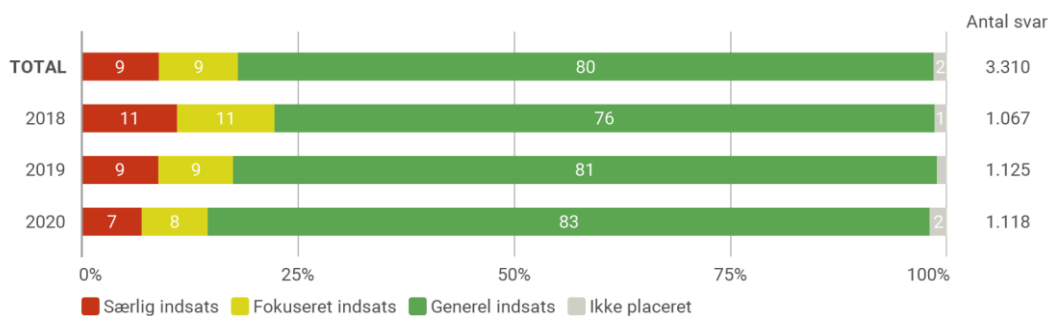

Kilde: Rambøll Sprog.

I dette afsnit behandles alene kommunens samlede resultater af sprogvurderingerne. Der er alene medtaget data fra de obligatoriske vurderinger på de 3- og 5-årige. I læsningen af de kommunale sprogresultater, er det desuden et opmærksomhedspunkt, at sprogvurderingsmaterialet i Holstebro Kommune både anvendes på dansksprogede og tosprogede børn, men at alle børnenes score vurderes op mod normen for dansksprogede børn på samme alder og med samme køn. Materialet har således alene til hensigt at vurdere børns dansksproglige færdigheder.

Nedenfor vises først resultaterne for børnenes talesproglige færdigheder og herefter for før-skriftlige færdigheder. Figurerne viser først den historiske udvikling i kommunen. Derefter vises resultaterne, når der tages højde for alder og sproglig baggrund.

Børns talesproglige færdigheder opdelt på årstal

Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2018, 2019 og 2020. Der inkluderes kun data for 3-årige og 5-årige børn.

Kilde: Rambøll Sprog.

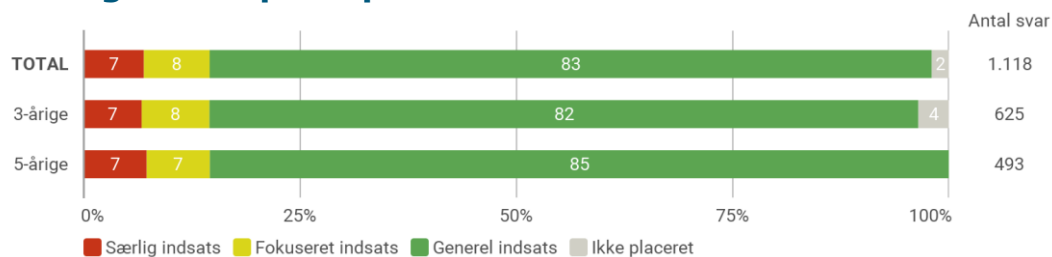
Ovenstående figur viser, at der er sket et fald i andelen af børn, som har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats i forhold til deres talesproglige færdigheder.

I forhold til normfordelingen bemærkes det dog, at der i 2020 var 2 procentpoint flere i særlig indsats i Holstebro Kommune sammenlignet med normfordelingen. Imidlertid var der også 2 procentpoint færre i en fokuseret indsats, når kommunens resultater holdes op mod normen.

Når man ser på den brede gruppe af 3- og 5-årige kan det derfor konkluderes, at børnenes talesproglige færdigheder i Holstebro Kommune har været i en positiv udvikling over de seneste år, idet færre modtager en særlig talesproglig indsats. Imidlertid er andelen i særlig talesproglig indsats fortsat højere end normen. I den forbindelse skal det dog bemærkes, at Holstebro Kommune også bruger sprogvurdering 3-6 på to-sprogede, som ikke har været en del af det normstudie, der ligger bag normfordelingen. Det kan derfor være en del af forklaringen på, at andelen af børn i særlig indsats er højere end normen. Desuden er det væsentligt at bemærke, at målingerne i de forskellige år er foretaget på forskellige børnegrupper. Det kan derfor ikke med sikkerhed konkluderes, at udviklingen kan tilskrives sprogindsatsen i kommunen, da det kan skyldes børnegruppens sammensætning.

Nedenfor præsenteres resultaterne for, hvordan børnene aldersmæssigt fordeler sig i de forskellige indsatsgrupper.

Talesproglige færdigheder opdelt på alder

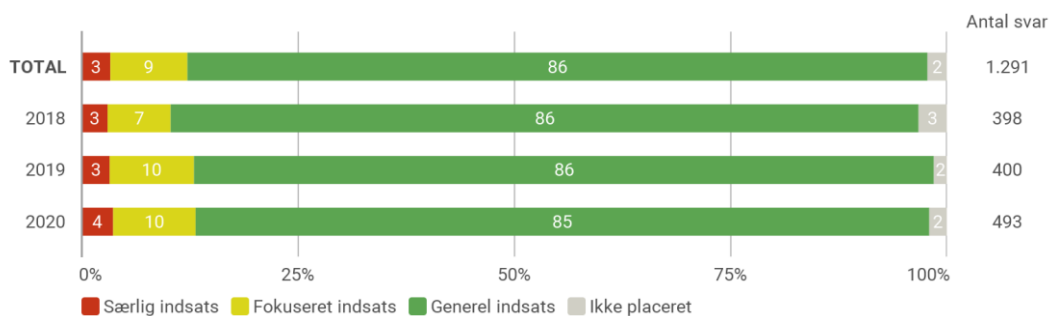
Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2020. Der inkluderes kun data for 3-årige og 5-årige børn.

Kilde: Rambøll Sprog.

Skelner man mellem de 3-årige og de 5-åriges talesproglige færdigheder i 2020, viser figuren ovenfor, at der stort set er lige store andele 3-årige og 5-årige børn, der i forhold til talesproglige færdigheder indplaceres i de tre indsats. Igen bemærkes det, at der i begge aldersgrupper er 2 procentpoint flere børn i særlig indsats i Holstebro Kommune sammenlignet med normen. Børn og Unge Forvaltningen har yderligere trukket data med henblik på at undersøge, om der er markante forskelle i de sproglige færdigheder mellem køn. Dette er ikke tilfældet.

Børns før-skriftlige færdigheder opdelt på årstal

Nedenstående figur viser resultaterne for børns før-skriftlige færdigheder. I opgørelsen indgår alene data fra sprogvurderinger af 5-årige børn, da de 3-årige børn ikke placeres i forhold til deres før-skriftlige færdigheder.

Note: Figuren viser resultater for alle enheder i perioden 2018, 2019 og 2020. Der inkluderes kun data for 5-årige børn.

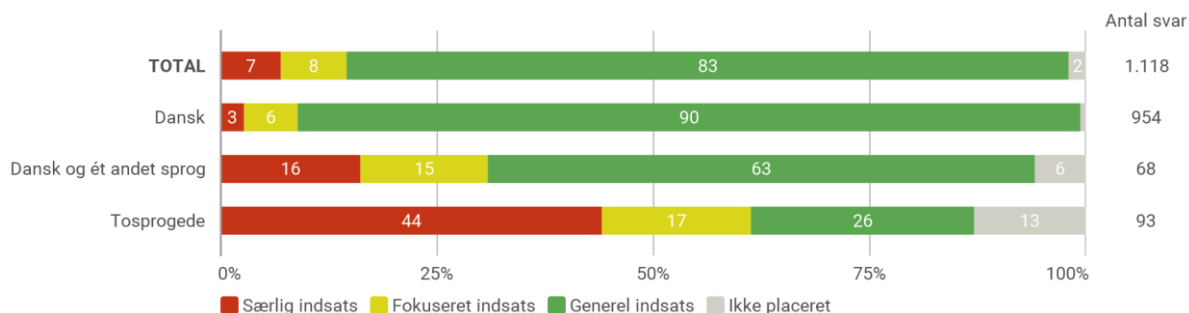
Kilde: Rambøll Sprog.

Figuren viser, at den brede gruppe af 5-årige børn i Holstebro Kommune balancerer normfordelingen, idet der i 2020 er 4 pct. i særlig indsats, dvs. 1 procentpoint mindre end normen, 10 pct. i fokuseret indsats og 85 pct. i generel indsats i forhold til deres før-skriftlige færdigheder. Der ses dog en lille negativ udvikling i andelen af børn i hhv. særlig indsats og fokuseret indsats fra 2018 til 2020. Som tidligere nævnt kan dette dog ikke med sikkerhed tilskrives sprogindsatsen i kommunen, da der er målt på forskellige børnegrupper fra år til år.

Endelig ses på børns sproglige resultater, når der tages højde for sproglig baggrund.

Talesproglige færdigheder opdelt på sproglig baggrund

Nedenstående figur viser resultaterne for børns talesproglige færdigheder når der tages højde for sproglig baggrund.

Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2020. Der inkluderes data for 3-årige og 5-årige samt børnenes modersmål.

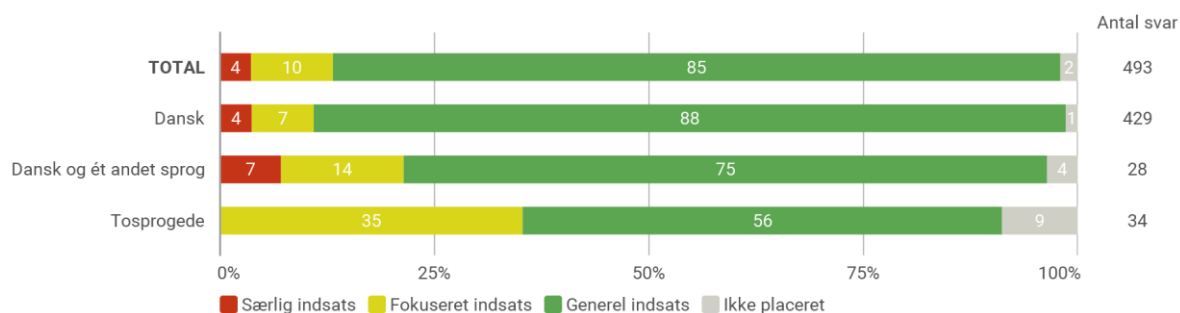
Kilde: Rambøll Sprog.

Figuren oven for viser, at det særligt er tosprogede børn og børn med dansk og ét andet sprog, som modtager en særlig eller fokuseret sprogindsats i forhold til deres talesproglige færdigheder. Der er således 44 pct. af de tosprogede børn på 3 og 5 år i Holstebro Kommune, som indplaceres i særlig indsats for deres talesproglige færdigheder. Yderligere 17 pct. af de tosprogede 3- og 5-årige modtog en fokuseret sprogindsats for deres talesproglige færdigheder i 2020. Børn der ikke er placeret i en indsatsgruppe, er børn, hvor det af forskellige årsager ikke har været muligt at gennemføre sprogvurderingen. For børn med dansk og ét andet sprog modtog 16 pct. en særlig indsats og 15 pct. en fokuseret indsats i 2020, mens det til sammenligning var hhv. 3 og 6 pct. blandt børn med en dansksproglig baggrund.

Som det blev fremhævet i indledningen til dette afsnit, er det et opmærksomhedspunkt, at børnene i sprogvurdering 3-6 vurderes i forhold til deres dansksproglige færdigheder. Resultaterne siger således ikke noget om børnenes talesproglige færdigheder på modersmålet. Det kan dog konkluderes at der bør rettes en opmærksomhed i forhold til arbejdet med den talesproglige stimulering af de tosprogede børn i kommunens dagtilbud og herunder yderligere undersøge årsagen til resultatet i sprogvurderingen samt hvorledes dette område fremadrettet understøttes.

Før-skriftlige færdigheder opdelt på sproglig baggrund

Nedenfor fremgår resultaterne for børns før-skriftlige færdigheder, når der tages højde for sproglig baggrund.

Note: Figuren viser resultater for alle dagtilbud i perioden 2020. Der inkluderes data for 5-årige børn, samt børnenes modersmål. OBS: De 3-årige børn placeres ikke i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og indgår derfor ikke i denne visning. Kilde: Rambøll Sprog.

I ovenstående figur ses det, at børn i Holstebro Kommune med dansk som modersmål placerede sig inden for normen i forhold de før-skriftlige kompetencer i 2020.

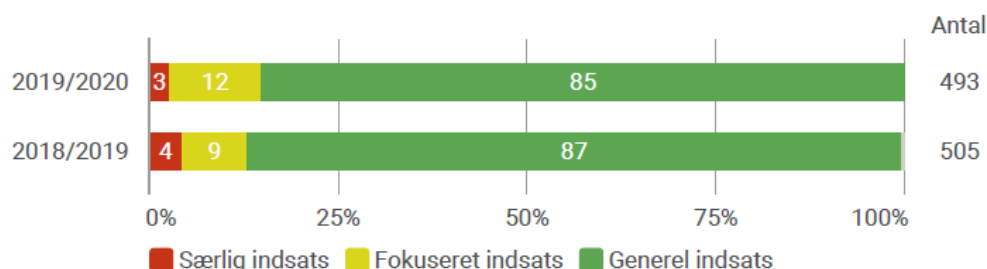
Blandt de tosprogede 5-årige børn, var der 35 pct., som indgik i en fokuseret sprogingdsats i forhold til udviklingen af deres før-skriftlige færdigheder i 2020. For de 5-årige børn med dansk og ét andet sprog var 21 pct. enten placeret i fokuseret eller særlig indsats i 2020. Det kan derfor igen konkluderes, at der bør rettes en opmærksomhed på arbejdet med sprogstimuleringen af de tosprogede børn i kommunens dagtilbud og undersøge årsagen til resultatet i sprogvurderingen samt hvorledes dette område fremadrettet understøttes.

Børn i 0. klasse

Slutteligt præsenteres en række data for børn i 0. klasse. Det er data fra den obligatoriske sprogvurdering i 0. klasse samt nøgletal omkring skoleudsættelser, indstillinger og visitationer til specialtilbud. Formålet er at undersøge i hvilken grad børn, der aldersmæssigt skal overgå fra dagtilbud til skole er klædt på til at lykkes og trives i forbindelse med skolestart.

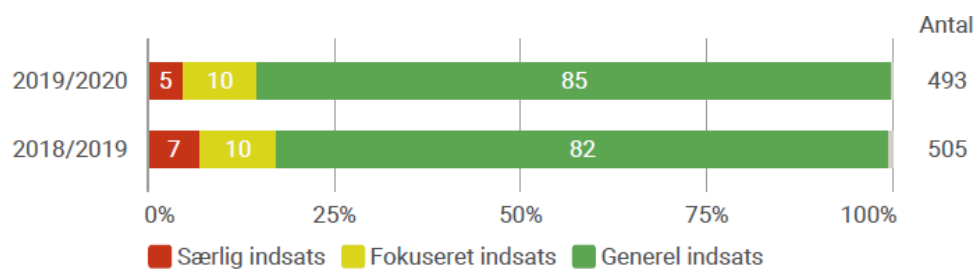
Børn i 0. klasse sprogvurderes i starten af skoleåret ud fra Sprogvurdering 3-6 med en klassetest. Nedenfor ses resultaterne for talesproglige og før-skriftlige færdigheder i klassetest for 0. klasse i skoleårene 2018/2019 og 2019/2020.

Score for talesproglige færdigheder - Klassetest

Note: Figuren viser resultater fra alle folkeskoler i Holstebro Kommune i skoleårene 2018/2019 og 2019/2020. Specialkompetence Holstebro indgår ikke i tallene. Kilde: Rambøll Sprog.

Score for før-skriftlige færdigheder - Klassetest

Note: Figuren viser resultater fra alle folkeskoler i Holstebro Kommune i skoleårene 2018/2019 og 2019/2020. Specialkompetence Holstebro indgår ikke i tallene.
Kilde: Rambøll Sprog.

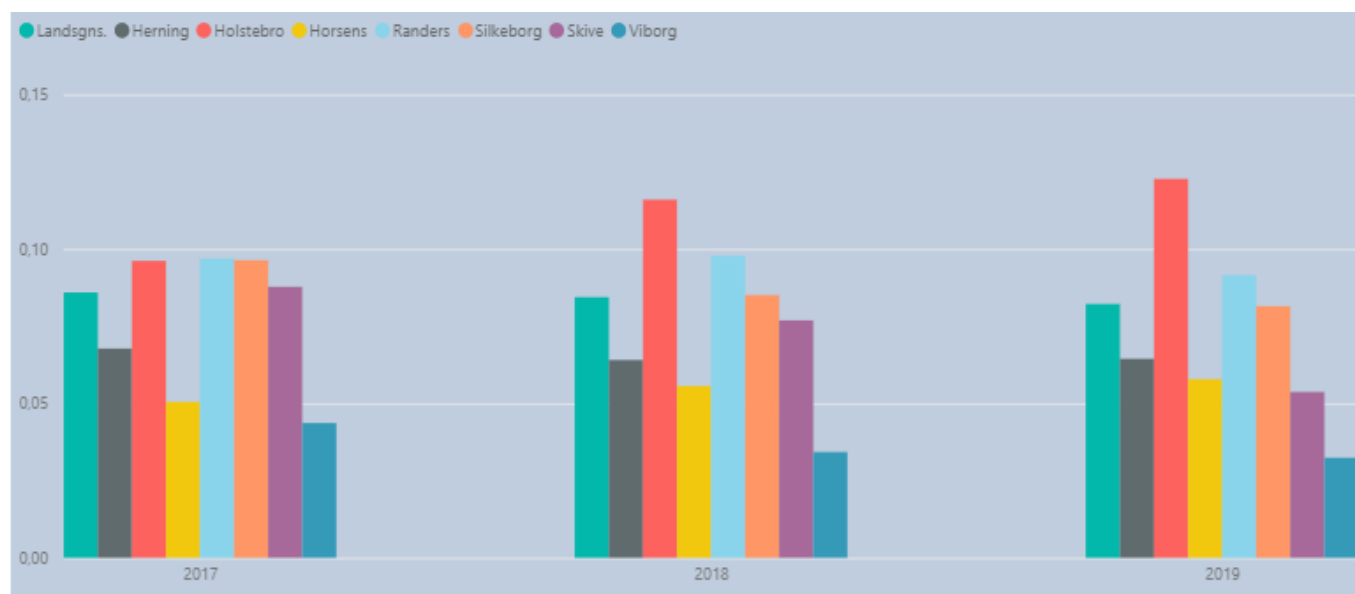
Figurene viser, at børnene i 0. klasse har sprogegenskaber, der balancerer normen. Således var der i skoleåret 2019/2020 hhv. 3 og 5 pct. af eleverne i 0. klasse, som modtog en særlig indsats og mellem 10 og 12 pct., som modtog en fokuseret sprogingdsats for deres talesproglige eller før-skriftlige færdigheder.

Imidlertid er der også i 0. klasse en større andel af de tosprogede som er i særlig og fokuseret indsats. Det drejer sig om i alt 38 pct. i forhold til de talesproglige færdigheder og i alt 25 pct. i forhold til de før-skriftlige færdigheder. Der er således også her indikationer på, at området omkring arbejdet med sprogstimuleringen af kommunes tosprogede børn bør undersøges yderligere.

Sen skolestart

Nedenstående figur viser et overblik over andelen af elever med sen skolestart i Holstebro Kommune i 2019. Kommunes tal sammenlignes med andelen af sene skolestartere i andre kommuner, som Holstebro ofte sammenligner sig med.

Andel elever med sen skolestart

Note: Viser andel elever der fylder 7 år eller mere i det kalenderår, hvor de starter i 0. klasse.
Kilde: KL's FLIS styrings cockpit.

Figuren viser, at 12 pct. af eleverne i 2019 i Holstebro Kommune var 7 år eller mere, da de startede i 0. klasse. Til sammenligning er dette tal 8 pct. på landsplan og mellem 3 og 9 pct. i de kommuner, som Holstebro Kommune ofte sammenligner sig med. Ydermere ses det, at andelen af elever med sen skolestart har været stigende i Holstebro kommune fra 10 pct. i 2017 til 12 pct. i 2019.

Børn og Unge vil fremadrettet yderligere undersøge, hvad der kan ligge til grund for, at andelen af børn med sen skolestart i Holstebro kommune ligger så forholdsvis højt sammenlignet med landsgennemsnittet samt nogle af de øvrige kommuner.

Indstillinger og visitationer i dagtilbud

I dette afsnit præsenteres en oversigt over antal indstillinger og visitationer for børn i dagtilbud i løbet af 2019 og 2020. Antal indstillinger skal forstås som antal sager, hvor det har været ønsket, at der foretages en vurdering af enten en psykolog, en tale-høre konsulent eller ergoterapeut.

I skemaet nedenfor ses en oversigt over antal indstillinger til forskellige områder af Videncentret i 2019 og 2020.

Type indstilling	2019		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Pædagogisk psykologisk vurdering, indstillinger	48	1,46%	55	1,67%
Tale-høreområdet, indstillinger	91	2,78%	77	2,34%
Ergoterapeut, indstillinger	12	0,37%	15	0,46%
Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, henvisninger	16	0,49%	24	0,73%
Visitation til specialplads	25	0,76%	21	0,64%

Note: Procenten er beregnet ift. det samlede børnetal for 0-6-årige, som i 2019 var 3.279 børn og i 2020 var 3.286 børn. Optælling af børn dækker i forhold til dagtilbud beliggende i Holstebro Kommune inkl. børn med specialplads.

*Specialplads henviser specialgrupper i dagtilbud, særlige vilkår i dagplejen samt særlige dagtilbud til børn under §32.

*Samme barn kan være indstillet eller henvist til flere områder.

Kilde: Data er leveret af Videncentret.

Tabellen viser, at der fra 2019 til 2020 er sket et fald på 14 antal indstillinger til tale-høreområdet, ligesom der i forhold til visitationer til specialpladser er sket et fald på 4 indstillinger. Antallet af børn der er indstillet til pædagogisk psykologiske vurdering, ergoterapeut samt henvist til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling er steget mellem 3-8 antal indstillinger.

Indstillinger og visitationer i 0. klasse

Nedenfor fremgår en oversigt over antal indstillinger og visitationer i løbet af børnenes tid i 0. klasse. Antal visitationer er det antal børn, som er visiteret til et specialpædagogisk skoletilbud i løbet af 0. kl. Forinden opstart i 0. klasse er der i 2019 blev visiteret 29 børn til specialtilbud. I 2020 blev 35 børn visiteret til specialtilbud inden skolestart.

Indstillinger i løbet af 0. klasse

	2019		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Pædagogisk psykologisk vurdering, indstillinger	18	2,8%	6	1%
Tale-høreområdet, indstillinger	6	0,9%	5	0,8%
Ergoterapeut, indstillinger	2	0,3%	2	0,3%

Note: Procenten er beregnet ift. det samlede antal elever i 0. klasse, som i 2019 var 629 børn og i 2020 var 583 børn.

*Optælling af elever dækker skoler beliggende i Holstebro Kommune inkl. elever i specialklasse og modtageklasse mv. og elever fra andre kommuner (Børn fra Holstebro der går i skole i andre kommuner indgår ikke).

*Kilde: Data er leveret af Videncentret.

Visitationer til specialtilbud i løbet af 0. klasse

Skoleår	0. klasse	
	Antal	Andel
2019/2020	4	0,6%
2020/2021	3	0,7%

Kilde: Data er leveret af Videncentret.

Skemaet viser, at der har været et fald i antallet af indstillinger til pædagogisk psykologisk vurdering i 0. klasse fra 2019 til 2020. Antallet af indstillinger til tale-høre konsulent samt ergoterapeut er stort set uændret fra 2019 til 2020. Ses på antallet af visitationer til specialtilbud i 0. klasse er de tilsvarende stort set uændret fra skoleåret 2019/2020 til skoleåret 2020/2021.

Indstillinger og visitationer i løbet af 1. og 2. klasse

Nedenfor fremgår en oversigt over antal indstillinger og visitationer i 1. og 2. klasse. Antal visitationer er det antal børn, som er visiteret til et specialpædagogisk skoletilbud i løbet af 0. kl.

Indstillinger i løbet af 1. og 2. klasse

	2019				2020			
	1. klasse		2. klasse		1. klasse		2. klasse	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Pædagogisk psykologisk vurdering, indstillinger	12	1,8%	18	2,5%	5	0,7%	9	1,3%
Tale-høreområdet, indstillinger	8	1,2%	2	0,2%	4	0,6%	3	0,4%
Ergoterapeut, indstillinger	2	0,3%	1	0,1%	2	0,3%	3	0,4%

Note: Procenten er beregnet ift. det samlede antal elever i 1. klasse og 2. klasse. I 2019 gik 662 børn i 1. klasse og 703 børn i 2. klasse. I 2020 gik 633 børn i 1. klasse og 646 børn i 2. klasse.

*Optælling af elever dækker skoler beliggende i Holstebro Kommune inkl. elever i specialklasse og modtageklasse mv. og elever fra andre kommuner (Børn fra Holstebro der går i skole i andre kommuner indgår ikke).

*Kilde: Data er leveret af Videncenteret

Visitationer til specialtilbud i løbet af 1. og 2. klasse

Skoleår	1. klasse		2. klasse	
	Antal	Andel	Antal	Andel
2019/2020	4	0,6%	3	0,4%
2020/2021	4	0,6%	4	0,6%

Kilde: Data er leveret af Videncenteret.

Skemaet viser, at der generelt har været et fald i antallet af indstillinger fra 2019 til 2020. I 2019 blev der foretaget 43 indstillinger, mens det i 2020 var 26. Hvis der ses på indstillinger til pædagogisk psykologisk vurdering i 1. klasse, har der været 7 færre indstillinger, mens det i 2. klasse er 9 færre. I alt er der tale om et fald på 16 antal indstillinger i perioden fra 2019 til 2020. Fremadrettet er det interessant at undersøge yderligere hvorvidt faldet i antallet af indstillinger kan hænge sammen med situationen omkring Covid-19 i 2020. Antallet af visitationer i løbet af skoleåret i 1. og 2. klasse er stort set uændret fra skoleåret 2019/2020 til skoleåret 2020/2021.

Holdes andelen af visitationer til specialtilbud i løbet af 0-2. klasse op imod den samlede segregeringsandel i 2019/2020 ses det at der segregeres færre elever i 0-2. klasse end på de øvrige klassetrin. Det samme billede gør sig gældende for segregeringsandelen i skoleåret 2020/2021. Sammenlignes med segregeringsandelen på landsgennemsnit ligger Holstebro Kommune på niveau i 2019-20, dog med en mindre stigning på omkring 0,5 pct.

Samlet kan det konkluderes, at antallet af indstillinger og visitationer i 0.-2. klasse er henholdsvis faldende og stabilt. Årsagen hertil bør undersøges yderligere.

Del 2

Indsatser på dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune i 2019-2020

I det følgende beskrives en række indsatsområder, som er iværksat på dagtilbudsområdet eller på tværs af hele Børn og Unge Forvaltningen i Holstebro Kommune i løbet af 2018/2020. Indsatserne har på forskellig vis betydning for arbejdet med pædagogisk kvalitet i kommunens dagtilbud. Undervejs i afsnittet gives en status på arbejdet med de forskellige initiativer.

Børne- og Ungepolitikken

En del af rammen for dagtilbuddenes arbejde med kvalitet er arbejdet med Holstebro Kommunes Børne- og Unge politik. Dette arbejde har været i gang siden januar 2018. Ambitionen for Børne- og Ungepolitikken er, at det skal være en levende politik, som på alle niveauer opleves meningsfuld og værdiskabende for kommunens børn og unge.

Nedenfor ses et overblik over de seks temaer, som politikken består af, samt den politiske målsætning der fælleskommunalt har været i fokus fra 2019-2021.

Børne- og Ungepolitikken					
Tryk opvækst	Udviklende fællesskaber	Sammenhæng og helhed	Selvstændige valg	Krop og bevægelse	Kunst og Kultur
Politisk målsætning 2019-2021					
"I løbet af de næste to år vil vi se en stigning i antallet af børn og unge, der oplever sig som en værdifuld del af et eller flere af de fællesskaber, vi tilbyder"					
Lokale mål Arbejdsmodel			Politisk målsætning Baseline		
Tryk opvækst Børn og unge har potentiale. Potentialet udvikles og udfoldes gennem relationer. Alle børn og unge skal understøttes og udfordres gennem en tryk opvækst.	Udviklende fællesskaber Børn og unge er forskellige. Udviklende fællesskaber anerkender og imødekommer forskelligheder. Alle børn og unge skal opleve, at de har noget at bidrage med.	Sammenhæng og helhed Børn og unge vil møde forandringer. Sammenhæng og helhed på tværs af forandringer styrker livsduelighed. Alle børn og unge skal opleve sammenhæng og helhed i mødet med forandringer.	Selvstændige valg Børn og unge har mange muligheder. Selvstændige valg bygger på ansvarlighed og kritisk tænkning. Alle børn og unge skal være i stand til at træffe valg med respekt for sig selv og andre.	Krop og bevægelse Børn og unge har brug for at bevæge sig. Fysisk aktivitet og bevægelse styrker børn og unges trivsel. Alle børn og unge skal have mulighed for at deltage i forskellige former for leg, udtryk og bevægelse.	Kunst og kultur Børn og unge udvikles gennem kunst og kultur. Kunst og kultur giver udsyn og identitet på tværs af etniske og sociale skel. Alle børn og unge skal gøre sig erfaringer med kunst og kultur.

Status på arbejdet med Børne- og Ungepolitikken i dagtilbud

Dagtilbuddene har i løbet af 2019-2020 arbejdet med udgangspunkt i den fælles politiske målsætning. Derudover har de udarbejdet lokale målsætninger med afsæt i de seks temaer i Børne- og Ungepolitikken. I den forbindelse har de arbejdet med at udarbejde baselinemålinger af forskellige områder af deres pædagogiske praksis. Ud fra målsætninger og baselinemålinger har dagtilbuddene iværksat diverse pædagogiske tiltag for at udvikle og forbedre praksis.

Processen afsluttes med en eftermåling, der skal vise, om de valgte tiltag har skabt de ønskede resultater for børnene og det pædagogiske læringsmiljø.

I efteråret 2020 evaluerede alle dagtilbudsledere arbejdet med Børne- og Ungepolitikken. På trods af at situationen omkring Covid-19 har begrænset arbejdet med politikken mange steder, berettes der fra flere ledere om, at der har været gang i værdifulde udviklingsprocesser og afprøvning af nye tiltag i praksis. Det er dog forskelligt mellem dagtilbuddene, i hvilket omfang arbejdet med Børne- og Ungepolitikken har taget udgangspunkt i en baselinemåling af egen praksis.

Lokal målsætning

Generelt for mange af de lokale målsætninger på dagtilbudsområdet er, at de ikke kun relaterer sig til ét af Børne- og Ungepolitikken temaer, men i stedet understøtter et arbejde med to eller flere af temaerne. En overvægt af dagtilbuddene har valgt at arbejde med målsætninger inden for området Udviklende Fællesskaber, Sammenhæng og helhed og Tryk opvækst. Derudover har flere dagtilbud valgt at koble arbejdet med indholdet i Børne- og Ungepolitikken på indsatserne knyttet til dagtilbuddets eget værdigrundlag, visioner eller pædagogiske læreplan.

Politisk målsætning

I det lokale arbejde med den politiske målsætning har flere dagtilbud iværksat tiltag, der på forskellig vis har haft til formål at fremme børnenes relationer, trivsel samt understøtte udviklende fællesskaber.

Tilsyn og kvalitetssamtaler

Børn og Unge Forvaltningen fører hvert andet år samt løbende tilsyn med de kommunale og selvejende institutioner og dagplejen. Tilsynet i pulje- og private institutioner foretages hvert år. Tilsynsforpligtelsen på dagtilbudsområdet retter sig mod det pædagogiske indhold, organisering af opgaveløsningen, økonomiske forhold samt legepladssikkerhed, brandforhold, hygiejne og sundhed.

I 2020 blev et nyt tilsynskoncept iværksat for dagtilbudsområdet. Det pædagogiske tilsyn består nu af et uanmeldt tilsynsbesøg og et kvalitetssamtalekoncept. Det uanmeldte tilsynsbesøg giver et øjebliksbillede af den pædagogiske praksis, som den udspiller sig på et givent tidspunkt. Observatøren er en pædagogisk konsulent fra Børn og Unge Forvaltningen. Observationerne fra tilsynsbesøget skrives ind i et observations-skema, som sendes til dagtilbuddet. Observationsskemaet bliver en del af grundlaget for indholdet i den kvalitetssamtale, der følger.

Kvalitetssamtalekonceptet

Kvalitetssamtalekonceptet består af en 1. kvalitetssamtale, herefter en opfølgende samtale efter 3 måneder samt en 2. kvalitetssamtale et år efter. Ved samtalen drøftes udvalgte temaer, som kendetegner god kvalitet i dagtilbud, og der er fokus på både at belyse de lokale styrker og udviklingsområder.

En kvalitetssamtale er således en dialog om den lokale pædagogiske praksis i dagtilbuddet. Kvalitetssamtalen er en samtale mellem dagtilbudsleder, viceleder, forældrebestyrelsesrepræsentant, medarbejderrepræsentant, driftschef og en pædagogisk konsulent. Kvalitetssamtalen er datainformeret, hvilket vil sige, at der tages afsæt i de forskellige typer af data, som løbende indsamles i dagtilbuddene, og som kan bidrage til at belyse kvalitet. Data forstås i denne sammenhæng bredt og kan bestå af både kvalitative og kvantitative data.

Den første indledende kvalitetssamtale er delt op i to dele. Først drøftes og fortolkes data ud fra forskellige perspektiver, og der gives praksiseksempler på samt indblik i overvejelserne bag det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet. I anden del af samtalen laves der konkrete aftaler mellem chef og den lokale leder om, hvordan der skal arbejdes med prioriterede indsatsområder i fremtiden. Lederen udarbejder i tiden herefter en udviklingsplan, som der følges op af Familie- og Dagtilbudschefen efter tre måneder og et år⁷.

⁷ Ved kvalitetssamtalerne i pulje- og privatinstitutioner har Børn og Unge Forvaltningen været repræsenteret af en pædagogisk konsulent.

Tema og datagrundlag i kvalitetssamtalerne 2020/21

Den første runde af kvalitetssamtaler i dagtilbud har været afholdt i løbet af 2020 og 2021. Temaet for samtalerne var det pædagogiske læringsmiljø, og datagrundlaget for samtalen var:

- Lege- og Læringsmiljø Vurdering (en selvurdering af dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø i Hjernten&Hjertet fra efteråret 2019)
- Forberedelses- og dialogskema (en beskrivelse af forskellige områder af dagtilbuddets pædagogiske praksis og egenkontrol ift. forskellige love og retningslinjer. Udfyldes af dagtilbudsleder i Hjernten&Hjertet)
- Det pædagogiske grundlag (beskrevet i dagtilbuddets pædagogiske læreplan)
- Observationsbeskrivelser fra det uanmeldte tilsynsbesøg

På baggrund af kvalitetssamtalerne i kommunale, selvejende, pulje- og private dagtilbud, har Børn og Unge Forvaltningen opsamlet en række temaer på tværs af dagtilbuddenes datagrundlag og indholdet på kvalitetssamtalerne. Disse temaer er udledt på baggrund af en struktureret gennemgang af alle dagtilbuds data forud for hver kvalitetssamtale samt på baggrund af referater fra samtalerne.

Følgende positive tendenser går igen på tværs af dagtilbuddenes data⁸:

- Organisering af det pædagogiske læringsmiljø
- Samspil og relationer
- Overgange og sammenhæng
- Forældresamarbejde

I forhold til områder, hvor data peger på, at der er udviklingspotentiale og grund til et fremadrettet fokus, går følgende tendenser igen:

- Dagtilbuddets evalueringskultur
- Viden om børn i udsatte positioner

Ovenstående punkter er løbende uddybet i kvalitetsrapportens del 1.

Dagtilbuddenes tilbagemeldinger på det nye koncept omkring tilsyn og kvalitetssamtaler har været overvejende positive. Tilbagemeldingerne peger bl.a. på følgende:

- Kvalitetssamtaler har fokus på det pædagogiske indhold i den lokale kontekst.
- Tilsynet er blevet til en dialog om kvalitet frem for ren kontrol.
- Tilsynet er nu afsæt for et udviklingsarbejde, der følges af forvaltningen.
- Familie- og Dagtilbudschef og pædagogisk konsulent får et indblik i praksis og fingeren på pulsen i forhold til, hvordan der arbejdes og "hvad der fylder" i kommunens dagtilbud.
- Der skal fremadrettet være et yderligere fokus på at understøtte dagtilbuddenes arbejde med udviklingsplanen.
- Konceptet er tidskrævende.

Forvaltningen i Børn og Unge evaluerer og justerer tilsyns- og kvalitetssamtalekonceptet inden næste runde i 2022.

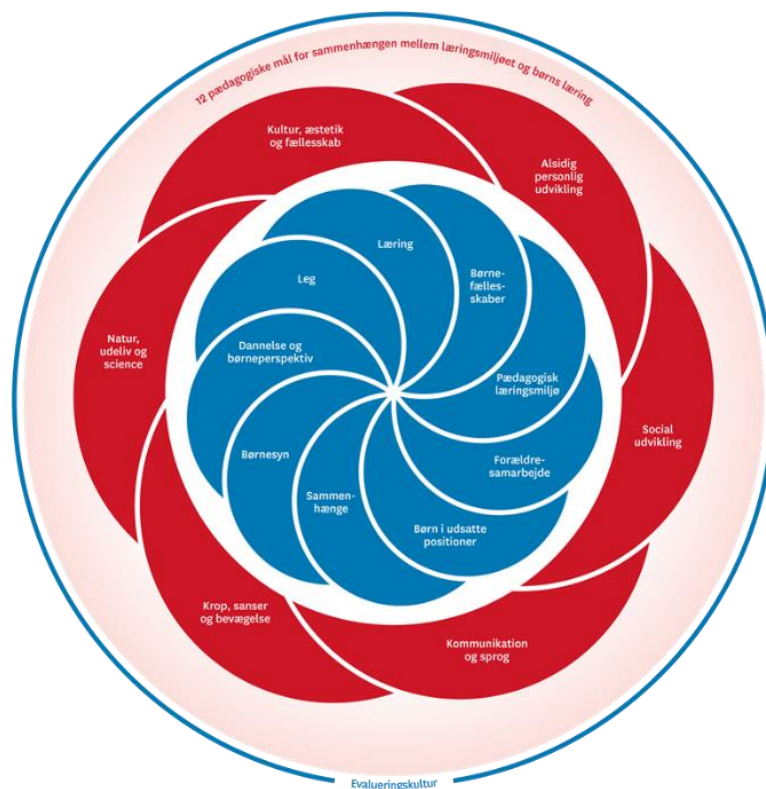
Stærke dagtilbud og den styrkede pædagogiske læreplan

I 2017 indgik den tidligere regering aftalen 'Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet'. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev der som en del af denne aftale udarbejdet en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. I Holstebro Kommune har Børn og Unge Forvaltningen i samarbejde med dagtilbuddene arbejdet systematisk med alle tre fokusområder i aftalen.

⁸ Uddybning af flere af temaerne fra kvalitetssamtalerne 2020/2021 fremgår i del 2 i denne kvalitetsrapport.

Med den styrkede pædagogiske læreplan er der skabt et fælles sprog og retning for arbejdet i dagtilbud. Rammen for den styrkede pædagogiske læreplan indeholder en opdatering af de seks læreplanstemaer fra den tidligere læreplan. For hvert læreplanstema er der fastsat to brede pædagogiske læringsmål. Derudover er der udarbejdet et fælles pædagogisk grundlag for alle dagtilbud. Dagtilbuddenes arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn skal tilrettelægges med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag og inden for og på tværs af de pædagogiske læringsmål i læreplanstemaerne.

Centralt for den styrkede læreplan er, at den bygger på et bredt læringsbegreb, hvor der er fokus på, at læringsmiljøet er til stede hele dagen. Dagtilbuddene skal desuden have en kultur for evaluering, hvor det pædagogiske personale er fagligt selvkritiske og reflekterede omkring den pædagogiske praksis. Evalueringskulturen skal bidrage til at opkvalificere det fælles faglige sprog og til udvikling og forbedring af den pædagogiske praksis. Derudover er der krav om, at der er en særlig opmærksomhed på arbejdet med børn i udsatte positioner, forældresamarbejde, overgangen til skolen og samarbejdet med lokalsamfundet.

Status på dagtilbuddenes arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan

I løbet af 2018-20 har ledere og pædagogiske personaler i dagtilbuddene arbejdet med indholdet i den styrkede pædagogiske læreplan. Som en del af dette, har de skulle udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan, der beskriver refleksioner over de forskellige områder i den styrkede læreplan sat i relation til dagtilbuddets lokale praksis. Dagtilbuddene har på forskellig vis igangsat processer for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan. Både ledere og det pædagogiske personale har været en del af disse processer, og der har været arbejdet med det på pædagogiske dage, kommunale kursusdage, personalemøder, teammøder og i den daglige pædagogiske praksis.

Holstebro kommunes dagtilbud har arbejdet med den skriftlige pædagogiske læreplan i Hjernen&Hjertets læreplansmodul. Den pædagogiske læreplan skal være et levende dynamisk arbejdsredskab, og skal derfor ikke anses som værende færdig, men et dokument i løbende proces. Dagtilbuddene skal ifølge lovgivningen evaluere arbejdet med indholdet i den pædagogiske læreplan mindst hvert andet år. Den pædagogiske læreplan og den løbende evaluering af arbejdet med den ligger offentligt tilgængelige på dagtilbuddenes hjemmesider.

Ved kvalitetssamtalerne i 2020/21 har dagtilbuddene givet forvaltningen et indblik i deres lokale processer i forhold til arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. Forvaltningen fører tilsyn med, at alle dagtilbud offentliggør deres pædagogiske læreplan på deres hjemmesider samt evaluerer arbejdet med læreplanen.

Kompetenceudvikling af dagplejere, faglige fyrtårne og ledere

En del af aftalen "Stærke dagtilbud" var at der skulle ske et fagligt og ledelsesmæssigt kompetenceløft for dagplejere, ledere og faglige fyrtårne.

I Holstebro Kommune har alle ledere samt repræsentanter fra det pædagogiske personale og dagplejen, deltaget i enten kortere læringsforløb eller taget et diplommodul. VIA University College har varetaget alle kompetenceforløb i løbet af 2019. Nedenfor ses hvor mange der har været afsted på de forskellige forløb:

Målgruppe	Type kompetenceforløb	Antal deltagere
Dagplejere	Kortere læringsforløb (PAU)	1
	Kortere læringsforløb (pædagoger)	25
Faglige fyrtårne	Kortere læringsforløb	48
	Diplommodul	23
Ledelse i dagtilbud	Kortere læringsforløb	43

Note: Opgørelsen er inklusive deltagere fra privat- og puljeinstitutioner.

Indholdet på kompetenceforløbene var delvist fastsat af ministeriet i form af bestemte nationale læringsmål og krav om 50 pct. af pensum. Særligt for Holstebro Kommune var der i forhold til det øvrige indhold en vægtning af temaet evaluering og evalueringskultur.

I forhold til de faglige ledere var der et særligt fokus på, hvordan de kontinuerligt kan understøtte en videns- og databaseret pædagogisk praksis. Med hensyn til de faglige fyrtårne var der fokus på, at de skulle opnå viden og kompetencer i forhold til deres særlige rolle i at drive og motivere udvikling samt at yde vejledning og coaching til kollegaer i forbindelse med arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan.

Efter endte kompetenceforløb er der etableret netværk for de faglige fyrtårne i dagtilbud. Disse netværk er faciliteret af dagtilbudsledere. Grundet Corona har netværkene haft udfordringer med at samles i en stor del af 2020.

De Utrolige År

I Holstebro Kommune har alle kommunale og selvejende dagtilbud siden 2011 arbejdet med at implementere De Utrolige År (DUÅ) – Dagtilbud.

De Utrolige År – Dagtilbud er et evidensbaseret program, hvilket vil sige at det er funderet i forskning fra bl.a. adfærds- og social læringsteori. Programmet har til formål at styrke de fagprofessionelles pædagogiske strategier til at fremme børns prosociale adfærd og skoleparathed (Center for ADHD). Grundtanken bag De Utrolige År er, at mennesker forandres i interaktion med andre mennesker, og derfor er der et særligt fokus på personalets pædagogiske tilgange, værdier og menneskesyn. Der er fokus på de fællesskaber, barnet befinder sig i og på de voksens muligheder for at strukturere og målrette pædagogikken til gavn for alle børn. Programmet indeholder praktisk pædagogiske redskaber, der tager afsæt i et fokus på ressourcer, inkluderende fællesskaber og det positive samvær.

De Utrolige År er implementeret som et institutionsomfattende program. Det betyder, at minimum 80 pct. af det pædagogisk personale i det enkelte dagtilbud er uddannet inden for indholdet i programmet. Dette har betydet, at der i løbet af de seneste år er foregået et massivt kompetenceløft af det pædagogiske personale på hele dagtilbudsområdet i Holstebro kommune.

Uddannelsen i programmet består af 6 uddannelsesdage samt hjemmeopgaver, hvor de pædagogiske personaler arbejder videre med temaerne fra uddannelsesdagene i deres eget dagtilbud.

Alle dagtilbud har været opfordret til at udnævne en særlig De Utrolige År vejleder, der har haft en særlig rolle i forhold til at opretholde et fokus på programmets indhold samt at vejlede de kolleger, der har været afsted på uddannelsen.

Fra 2011-2021 har i alt 637 pædagogiske personaler i vuggestue og børnehaver og 196 dagplejere gennemgået uddannelsen i De Utrolige År – Dagtilbud i Holstebro Kommune.

Eablering af Videncenter

I 2018 blev Videncentret i Holstebro Kommune etableret som en del af Børn og Unge. Videncenteret er en enhed for tværgående indsatser for børn i alderen 0-18 år, som skal fremme børns og unges muligheder for at deltage i sunde fællesskaber i tæt tilknytning til den lokale praksis. Videncentret har til formål at understøtte det pædagogiske personale i at skabe fællesskaber, hvor alle børn indgår. Personalet i Videncenteret arbejder med tidlige og forebyggende indsatser.

Dagtilbuddene i kommunen understøttes af Videncenterets personale, der består af ressourcepædagoger, PPR-psykologer, tale-høre-konsulenter, ergoterapeuter og sundhedsplejen. De forskellige fagligheder arbejder sammen om at sikre sammenhængskraft og styrke det tværprofessionelle arbejde.

Videncenteret har en bred vifte af indsatser, der rækker ind i dagtilbudsområdet, og dermed får indflydelse på arbejdet med kvaliteten af denne praksis. Eksempler på Videncenterets indsatser i dagtilbud er bl.a.

- Undervisning og vejledning i praksis i forhold til dagtilbuddenes arbejde med De Utrolige År.
- Undervisning i og praktisk anvendelse af det evidensbaserede program ICDP⁹.
- Kompetenceoplæg for pædagogiske personaler i dagtilbud på baggrund af lokalt opståede behov.
- Task Force Autisme, der vejleder og understøtter dagtilbud og familier i relation til børn med en autismediagnose.

Den traditionelle støttefunktion blev i 2019 omlagt til et ressourceteam, der arbejder for at vejlede og hjælpe dagtilbuddenes pædagogiske personaler til at lykkes med at skabe læringsmiljøer, der tilgodeser den aktuelle børnegruppe. Videncenterets personale er organiseret i tværfaglige distriktsteams, som alle er knyttet til dagtilbuddene og skolerne i de respektive distrikter, og deltager i de lokale ressourcecentermøder i dagtilbuddene. Der er således en tæt kobling mellem dagtilbuddene og de tværfaglige distriktsteams i Videncentret. De tværfaglige distriktsteams består af ressourcepædagoger, inklusionsvejleder, psykologer, tale-høre-konsulent og ergoterapeut efter behov. Hensigten med distriktsorganiseringen er at sikre en tidlig og forebyggende indsats ved hjælp af tværfaglig sparring og vejledning.

⁹ ICDP står for International Child Development Program og er et teori- og evidensbaseret program, der sigter mod at øge kvaliteten af samspillet mellem børn og voksne.

På forkant

I 2018-2020 har Holstebro Kommune været en del af Socialstyrelsens satspuljeprosjekt "Investering i den tidlige og forebyggende indsats i PPR". Projektet "På Forkant" har været forankret i Videncentret. Der er lokalt arbejdet med 12 forskellige udviklingsindsatser til at nedbringe mistrivsel blandt sårbare og udsatte børn og unge for at modvirke, at flere får behov for en specialiseret indsats senere i livet.

Nedenfor ses en opgørelse over indsatser under "På Forkant" indenfor 0-6 års målgruppen i 2019-2020.

Indsats	Målgruppe	Beskrivelse	Antal forløb
Tidlig opsporing af børn i udviklingsmæssige vanskeligheder	Børn i alderen 0-6 år (i dagtilbud) Indsats målrettet til forældre og pædagogisk personale	PPR kommer ud i institutionen og yder konsultativ rådgivning omkring det enkelte barn eller en børnegruppe. Omdrejningspunktet for konsultationen er en DUÅ udviklingsplan.	157 vejledningsforløb 206 konsultative rådgivninger I alt: 363 forløb
Logopædisk indsats til børn med sprogtilgængelsesvanskeligheder	Børn i alderen 0-5 år (i dagtilbud) Indsats målrettet til forældre og pædagogisk personale.	Observation og testning af barnet samt rådgivning/vejledning til forældre og pædagogisk personale.	64 forløb
Uddybende vejledning til forældre efter PPV eller indsats fra BUC	Børn i alderen 0-18 år Indsats målrettet til forældre.	Vejledning til forældre for at håndtere de udfordringer, de oplever.	31 forløb

Vi lærer sprog+

I 2018/2019 deltog 7 af kommunens dagtilbud i forskningsprojektet Vi lærer sprog+, som i dag går under navnet Vi lærer sammen.

Vi lærer sprog+ var en ramme for at arbejde systematisk med børns udvikling, som bl.a. understøtter læringsmiljøet for børns sprog, tidlige matematiske kompetencer, hukommelse, opmærksomhed, selvregulering og trivsel.

Dagtilbuddene deltog i et forløb over 20 uger, hvor der blev arbejdet med udgangspunkt i fem temabaserede forløb, der var bygget op omkring faste læringsmål og fokusord. Med udgangspunkt i et ugeskema skulle det pædagogiske personale planlægge hvilke lege og aktiviteter, der skulle understøtte læringsmålene. Aktiviteterne skulle planlægges både med mulighed for fordybelsesaktiviteter, fokusaktiviteter og udforskning for børnene.

Som led i forskningsprojektet Vi lærer sprog+ deltog ledere og pædagogisk personale i et kompetenceudviklingskursus, der introducerede til den børnerettede indsats. Ved siden af den børnerettede indsats blev der i Vi lærer sprog+ også udbudt databaseret ledersparring og videobaseret sparring til udvalgte dagtilbud. Derfor deltog nogle dagtilbud, herunder også tilfældigt udvalgte dagtilbud i Holstebro Kommune, i datainformeret ledersparring og/eller videobaseret sparring rettet mod personalegruppen. Datainformeret ledelsessparring havde til formål at støtte dagtilbudsledere i at hjælpe det pædagogiske personale med implementering af sprogindsatsen. Dette ved at anvende data til at få øje på styrker og udviklingspotentialer i arbejdet med sprog. Videobaseret sparring rettet mod personalegruppen havde til formål at sætte spot på den pædagogiske praksis og styrke personalets kompetencer til at skabe sprogunderstøttende og udviklende interaktioner for børnene (TrygFondens Børneforskningscenter, 2021).

Barnets første 1000 dage

I en finanslovsaftale for 2019 blev der på landsplan afsat 1 milliard til børn fra sårbare familiers første 1.000 dage. Ud af det beløb er der afsat 760 millioner kroner til ansættelse af flere pædagoger og pædagogiske assistenter i de daginstitutioner, der har flest børn fra sårbare familier i 0-2-års-alderen. For Holstebro Kommune har det betydet at fem institutioner har kunne ansætte ekstra pædagogisk personale i deres vuggestuer. De fem institutioner er Jættehøj vuggestue, Skjoldgården, Nørrelandskirkens Børnehus, Grønningen og Krudttønden.

Samtidig har Holstebro Kommune modtaget midler fra de i aftalen afsatte 75 millioner kroner til efteruddannelse af pædagoger, pædagogiske assistenter og dagplejere i dagtilbud, der arbejder med 0-2-årige børn om sårbare børns første 1.000 dage. Sammen med en række andre midt- og vestjyske kommuner er der indgået et samarbejde med Pædagoguddannelsen i Holstebro ved VIA, der har sammensat kompetenceforløbene og også udfører undervisningen. I efteråret 2021 og foråret 2022 vil følgende kompetenceforløb finde sted:

- Diplommodul for pædagoger (14 stk.)
- Fem-dages læringsforløb for pædagogiske assistenter (8 stk.)
- Fem-dages læringsforløb for dagplejere (13 stk.)

Formålet med kompetenceforløbene er at medvirke til at styrke trivsel, udviklings- og læringsmuligheder for 0-2-årige fra sårbare og udsatte familier. Det faglige indhold vil bl.a. kredse sig om tilknytnings- og udviklingspsykologi, tilrettelæggelse af inkluderende læringsmiljøer og forældresamarbejde.

Kommende prioriterede indsatser på dagtilbudsområdet i Holstebro Kommune

Børn og Unge skal fortsat understøtte kommunens dagtilbud i deres arbejde med de igangværende nationale og kommunale indsatsområder beskrevet ovenfor. Derudover prioriteres følgende indsatsområder på dagtilbudsområdet i de næstkommende år.

Børne- og Ungepolitikken

Dagtilbuddene har i løbet af 2019-2020 arbejdet med Børne- og Ungepolitikken med udgangspunkt i den fælles politiske målsætning om en stigning af antallet af børn og unge, der oplever sig som en del af fællesskabet. Derudover har de udarbejdet lokale målsætninger med afsæt i de seks temaer i politikken. Børne- og Familieudvalget har i 2021 besluttet at fortsætte arbejdet med det politiske mål og de lokale mål i 2022.

Minimumsnormeringer

I december 2020 faldt den politiske aftale om minimumsnormeringer og en række andre initiativer, der løfter kvaliteten i vuggestuer og børnehaver, på plads. Aftalen indeholder i alt ti initiativer, der bl.a. sikrer bedre normeringer i vuggestuer og børnehaver i hele landet, opkvalificering af det pædagogiske personales uddannelse samt et øget fokus på det pædagogiske tilsyn på dagtilbudsområdet. Børn og Unge Forvaltningen afventer i skrivende stund lovtæksten for aftalen omkring minimumsnormeringer, og vil herefter igangsætte processer for at implementere de ti initiativer i praksis.

Sprog- og læsestrategi

Dagtilbud har en vigtig rolle i forhold til barnets udvikling af sprog og kommunikation. Børn og unge skal fremadrettet have fokus på at udvikle sprogområdet i et 0-18 års perspektiv. Som et led i dette udarbejdes en kommunal Sprog- og læsestrategi. Formålet med sprog- og læsestrategien er, at medvirke til at øge alle børns og unges forudsætninger for trivsel og læring ved at skabe øget fokus på sprog og læsning, overblik over indsatser og gode overgange mellem indsatser og ved at styrke sprog og læseområdet i Holstebro Kommune.

En projektgruppe sammensat af repræsentanter fra praksis med en særlig viden om sprog- og læseområdet vil ud over sprog- og læsestrategien skabe overblik over eksisterende sprogindsatser i kommunen, og bidrage til at Børn og Unge styrkes i understøttelsen af børns udvikling af sprog og læsefærdigheder.

Fælles Pædagogisk Fundament

I juni 2020 besluttede Børn- og Familieudvalget, at Fælles Pædagogisk Fundament fra august 2021 og fremadrettet skal danne grundlag for det pædagogiske arbejde i Holstebro Kommunes dagtilbud og skoler. Kommunens dagtilbud er dermed ikke længere forpligtet til at fastholde det evidensbaserede program DUÅ. Dagtilbuddene kan fortsat vælge at arbejde videre med DUÅ og/eller andre programmer og metoder, så længe de lever op til indholdet i det fælles pædagogiske fundament, der på den måde kan betragtes som en fælles kvalitetsstandard.

Fælles Pædagogisk Fundament er udarbejdet i et samarbejde mellem Holstebro Kommune og VIA University College. Det er baseret på forskning fra evidensbaserede programmer anvendt i kommunen (DUÅ, PALS, LP m.fl.) samt lokal viden og erfaring. Derudover er der sammenhæng til Børne- og Ungepolitikken, Den styrkede pædagogiske læreplan og Folkeskoleloven. Fundamentet indeholder virksomme komponenter og en systematik, der bevirker, at den enkelte institution og skole kan arbejde ud fra det pædagogiske fundament samtidig med, at der er mulighed for tilpasning til den lokale kontekst, når praksis skal udvikles, kvalificeres og evalueres. Med Fælles Pædagogisk Fundament er det formålet at skabe et fælles grundlag, der kan understøtte det pædagogiske arbejde i dagtilbud og skole og derigennem sikre, at de professionelle systematisk kan kvalificere praksis, hvor eksempelvis de evidensbaserede programmer som DUÅ, PALS, LP m.fl. fortsat kan være grundstenen for det pædagogiske arbejde.

I løbet af 2021 vil Børn og Unge Forvaltningen sikre dialog med alle involverede parter i forhold til oversettelse af det pædagogiske fundament i praksis.

Litteraturhenvisninger

Børne- og Socialministeriet (2018): Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet.

[Link til hjemmeside](#)

Børne- og Socialministeriet (2018): Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold.

[Link til hjemmeside](#)

Center for ADHD (2021):

[Link til hjemmeside](#)

EVA (2017): Kvalitet i dagtilbud. Pointer fra forskning.

[Link til hjemmeside](#)

Lekhal, R., Zachrisson, H.D., Solheim, E., Moser, T. og Drugli, M.B. (2016): Det ved vi om betydningen af kvalitet i dagtilbud. Dafolo.

Rambøll (2019): Lege- og læringsmiljøvurdering. Hjernen&Hjertet.

Rapport for samlede resultater i Holstebro Kommune.

TrygFondens Børneforskningscenter (2021): Vi lærer sammen.

[Link til hjemmeside](#)

Kvalitetsrapport for dagtilbud
Holstebro Kommune 2021

HOLSTEBRO
KOMMUNE